

Vasárnapon is kiadott
 Kéziratok és nyomás
 Kolozsvár, St. Baro-
 k. Póp (Bras. ut.) 10
 Telefon:
 Szerk. és kiadóhivatal
 977, 928 és 1047
 No. R. Sz. — — — 928
 Egy szám ára pályaudva-
 rra és vidéken is lej 5
 Budapestben — — — 5

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
 Romániában

Égész évre — — — 1000
 Félévre — — — 550
 Negyedévre — — — 290
 Egy hónapra — — — 100
 Az előfizetési ára „Föld”
 című folyóirattal együtt
 hav-ként 10 lejtel drágább
 Csehszlovákiában
 Egy hónapra — ck 40—
 Egy szám ára — ck 2—

1938 Julius 7 Szerda

Kolozsvár * IX. évfolyam * 146 szám

5686. Tamuz 25

A zsidóság megpeticionált szenátora

A bukaresti „Cuvantul”, az elméleti anti-
 szemizmus romániai organuma legutóbbi szá-
 mában a szenáció erejével ható cikkben fog-
 lalkozik Niemerover bukaresti főrabbi szená-
 torrá választásával. Miután már több ízben fel-
 emelte szavát az ellen, hogy a bukaresti hit-
 közösségek szövetségének ajánlatára Niemerover
 főrabbit választották meg a zsidóság alkotmány-
 jogilag biztosított szenátusi képviselőjének, most
 azzal áll elő, hogy Niemerover főrabbi jogta-
 lanul élvezi a román állampolgárságot és ezért
 követeli maradtatmányának megsemmisítését. Ed-
 dig rendben volna a dolog. Ismerjük a „Cu-
 vantul”-nak a zsidósággal szemben táplált ér-
 zeimait és megsejtük azt, hogy ez a lap, amely
 állítólag a nemzeti párt egyik szárnyának fel-
 hivatalosa, minden lehető alkalmat megragad a
 zsidóság elleni kirohanásokra.

Ezúttal azonban komplikálja a dolgot az,
 hogy a „Cuvantul” Niemerover mandátuma el-
 len írott cikkét egy felelősséggel támasztja alá,
 amelyet állítólag prominens erdélyi és regái
 zsidó személyiségek aláírásával nyújtottak be a
 főrabbi ellen. A „Cuvantul” többek között eze-
 ket írja:

„Eltekintve a markáns erdélyi és regái zsidó
 személyiségek által benyújtott kontestáció jogi ar-
 gumentumaitól, amelyek különösen érdekesnek és
 jogosnak tetszenek, ki fogjuk emelni azt a tényt,
 amely lehetetlenné teszi a Niemerovernek nevezett
 egyén megválasztásának igazolását. A kontestáció-
 hoz csatolt aktákból kitűnik ugyanis, hogy Nie-
 merover, aki a román zsidókat akarná képviselni
 a szenátusban, éppúgy, mint ahogy például a cio-
 nistákat is reprezentálja szövetségükben anélkül,
 hogy e két méltóság között összeférhetlenséget
 találna — tulajdonképpen nem is román állam-
 polgár.

Niemerovernek ugyanis nem volt joga, hogy az
 országban született zsidók számára készült natura-
 lizálási törvény alapján az állampolgárságot el-
 nyerje, mert, amint a felelősséggel kitűnik, a
 háború és megszállás ideje alatt idegen állam
 védelme alatt állott, egészen a törvény elkészültéig,
 midőn egy hamis nyilatkozat segítségével átlen-
 dült a román állampolgárok közé.”

Sajnos, e pillanatban még nem áll módunk-
 ban ellenőrizni ezeket a groteszk és felelőtlen-
 nek látszó vádakokat, annyi azonban bizonyos,
 hogy ez az attack egyike az antiszemita sajtó
 legvakmerőbb támadásainak, amellyel az utóbbi
 években dolgunk volt. Ilyen hangon írni az
 ország egyik bevett és alkotmányjogilag el-
 ismert felekezetiének legmarkánsabb egyházi
 vezető személyiségéről, olyan inzultus, amely
 messze kiemelkedik az eszközeiben egyébként
 sem válogatós antiszemita sajtó manőverei
 közül és talán egyedülálló a romániai anti-
 szemizmus történelmében is.

Ami a konkrét esetet illeti: amíg meg nem
 győződünk arról, hogy valóban zsidók voltak
 azok, akik a „Cuvantul” harcos tollforgatójá-
 nak adatokkal és bizonyítékokkal szolgáltak,
 addig nem tudunk hitelt adni a hirdásnak.
 Nem. Nem tudjuk elhinni, hogy akadtak ebben
 az országban „markáns zsidó személyiségek”,
 akik sajtó néptük vitális érdekei ellen ily
 gyalázatos és visszatartó orvátadásra vete-
 medhettek.

Igaz, Niemerover főrabbi megválasztásának
 van egy szépséghibája. Nem az egész ország
 zsidósága, csupán a regái zsidó testületi
 jelölték őt a szenátusi méltóságra. Ez azonban
 mindennekelőbb és kizárólagosan a zsidóság bel-
 ő problémája, amelynek elbírálása minden bizony-
 nyal nem kívánkozik a „Cuvantul” hasábjaira.
 És erről talán legkevésbé tehet Niemerover fő-

rabbi, aki bizonyára az egész ország bizalma
 alapján is bejutott volna a szenátusba. A csat-
 olt területek zsidó tömegei azért nem folyhat-
 tak be szenátusi reprezentánsuk kijelölésébe és
 megválasztásába, mert e pillanatban még nem
 rendelkezik a romániai zsidóság olyan országos
 szervezettel, amely egységes akaratba tömörítse
 az ország összes zsidó rétegeinek óhaját és ki-
 vánzásait. De hangsúlyozzuk: ez a mi te-
 ügyünk, amelyből legfeljebb az önként adódó
 imperatív konzekvenciát kell levonnunk, hogy
 elérkezett a sürgető pillanat, midőn komolyan
 hozzá kell látni és haladéktalanul meg kell va-
 lósítani a romániai zsidóság egységes megszár-
 vezésének eszméjét.

Az a tény azonban, hogy a csatolt terü-
 tek zsidósága semmilyen kifogást nem emelt
 Niemerover főrabbi megválasztása ellen, bizony-
 sága annak, hogy a csatolt területek zsidósága
 is teljes bizalommal teszi le érdekeinek kép-
 viseletét ezen érdemekben gazdag férfi kezébe.
 De egyébként is: maga a vád, amelyet a Cuvan-
 tul szerint Niemerover főrabbi ellen felhoznak,
 oly kivívóan neveléses és olyan torz kuriózum,
 hogy rem hisztük, van-e a világnak még egy
 olyan állama, amelyben fel lehetne lépni vele.
 Az ősz Niemerover főrabbi Romániában szüle-
 tett és idestova három évtizede annak, hogy a
 főváros hitközösségének élén áll. Egész működése
 lojális és hazafias szellemű volt: Niemerover
 főrabbi mindig be tudta igazítani tevékenységét
 a román állameszme kereteibe és exponált
 hivatását bölcsen és diplomatikusan látta el.
 Ezt mindennél ékebben bizonyítja a kitünté-

tések sorozata, amellyel az egyes kormányok
 mindannyiszor honorálták és méltányolták
 Niemerover főrabbi tevékenységét. A szeretet,
 a felekezeti béke és nyugalom papja ő, aki
 ellen még a ferdítésekben hallatlanul cinikus
 Cuvantul sem tudott vádatat kovácsolni.

És most ime: három évtized önzetlen és
 buzgó munkájának eredménye az, hogy egy
 szép napon azt hiáltják feléje: nem vagy ál-
 lampolgár! Igyekezzni fogunk teljes pontosság-
 gal hideríteni, kik azok a „markáns zsidó szem-
 személyiségek”, akik a denunciaciónak ehhez az
 alávaló eszközhöz folyamodtak. De bizonyos,
 hogy csak elvakult egyéni érdekek, hiúsági
 szempontok sugalmazhatták és hogy csak alca-
 sony erkölcsi nivón álló emberek műve lehet.
 Bármennyire is átlátszó tendenciája volt azon-
 ban a kontestációnak, arra mindenesetre al-
 kalmas volt, hogy a „Cuvantul” felhasználva a
 bizákoszó alkalmat, ismét belerugjon az ősz
 főrabbin keresztül a zsidóságba és még azt is
 „jövemény”-nek nevezze, aki évtizedek óta egy
 romániai népkisebbség vezető személyisége.

Mert külön elbírálás alá tartozik az a hang,
 amellyel a „Cuvantul” ezzel a kérdéssel fog-
 lalkozik. Mint héjja, úgy csap le a bukare-
 stiek főrabbjára, sőt azzal is megvádolja, hogy
 okirathamitást követett el állampolgár-
 sága megszerzéséért. Mi azonban már nem is
 csodálkozunk esen. Jól tudjuk, hogy nem
 Niemerover főrabbi állampolgársága fáj a „Cu-
 vantul”-nak és általában az antiszemitáknak,
 hanem az, hogy a zsidóság végre hozzájutott
 törvényes képviseléséhez. Megválasztottuk volna
 akár Gábrriel arkangyalt is szenátorunknak, a
 „Cuvantul” akkor is talált volna kivételalót
 rajta.

Zelea Codreanu zsidóellenes kirohanása a putnai mandátum vitájában

Támadja a kormányt az antiszemita zavargások megszüntetésére elrendelt
 ostromállapot miatt. Rövid lesz a felirati vita

(Bucuresti, július 6.) A kamara tegnap éjjeli
 ülésén Meissner korelnök kéri a vita gyor-
 sítását, hogy az igazolások befejezhetők le-
 gyenek.

Doljmegeynél Davila nemzetipárti szóla-
 fel és hevesen támadja Milcoveanu ezredest, az
 ottani katonai karhatalom parancsnokát.

Felolvassák a prahovai választás ügyében
 kiküldött vizsgálóbizottság jelentését. Lupu
 kéri a vita elhalasztását az igazolások befeje-
 zéséig, a többség viszont követeli az azonnali
 szavazást, de az elnök befejezi az ülést és a
 vitát a ma délelőtti ülésen folytatták.

Junian folytatta tegnap megkezdett beszé-
 dét és adatokkal igazolja azokat a választási
 visszaéléseket, amelyek szerinte a kormánypárt
 többségét eredményezték. Kérte a választás
 megsemmisítését.

Lupu dr. csatlakozik Junian szavaihoz és a
 maga részéről is megerősíti a vádakot.

Otetelesanu kormánypárti visszautasítja a
 vádakot és hangsúlyozza, hogy a választás
 tisztá lefolyású volt.

Az elnök szavazást rendel el, noha több
 ellenzéki képviselő jelentkezett hozzászólásra.
 A szavazás eredménye: 92 szavazattal 53 elle-
 nében igazolják a választást.

Putnamegye vitájához Stefan Freund, majd
 Zelea Codreanu szólnak hozzá.

Zelea Codreanu szótén hevesen támadja a
 kormányt és közegeit és panaszkolja, hogy a
 csendőrök a nemzetvédelmi liga kortesre rá-
 bírták. Tiltakozik a liga propagandájának be-
 tiltása ellen és kijelenti, hogy a liga nem új
 játékot missziójából.

Radulescu kormánypárti kifejti, hogy Put-
 nában, amelynek választásait Codreanu kifogá-
 solta, a nemzetvédelmi liga igazgatásai követke-
 ztében veszélyeztetett rendet kellett biztosítani.
 Codreanu állításai a képezet birodalmából van-
 nak véve. Felolvassa a keresztény liga igazgató
 röpiratát.

Codreanu: Ez apokrif és arra kellett a kor-
 mánynak, hogy igazolja magát az ostromálá-
 pot kihirdetésért. Az előfordult zavargások
 pedig csak a zsidó szemtelenségre voltak méltó
 válasz, ami nem elítélhető cselekmény.

A kamara igazolja a putnai választást.
 Félégykor az elnök az ülést barekeszti.

A kamara előreláthatólag még holnap dél-
 előtt befejezi az igazolási vitát. Még kilenc
 megye mandátumának igazolása van hátra. A
 kamarai bizottságokat a holnap délutáni ülésen
 fogják megválasztani. A tisztikar jelölése ügyé-
 ben a kormánypárt ma este újabb értekezletet
 tart, amelyen véglegesen összeállítják a listát,
 illetve a tisztikar névsorát.

Pénteken kezdődik a felirati vita, mely
 azonban mindössze két ülést fog igénybe venni,
 tekintve, hogy az ellenzék nem kíván részt-
 venni a vitában, csupán deklarációk felolvasá-
 sára fog szorítkozni.

— Svéd tudósok látogatása Bukarest-
 ben. Bukarestből jelentik: Tegnap több svéd tu-
 dós érkezett a fővárosba, akik Jorga professor ki-
 séretében megtekintették Bukarest történelmi emlé-
 keit és ma reggel tovább utaztak Kons'antinapoly
 felé. A svéd tudósok a legnagyobb elismeréssel nyi-
 latkoztak a látottakról.

Megnyílt a filadelfiai világkiállítás

Százezrek vettek részt az ünnepségeken Coolidge elnök beszéde a emberi egyenlőség szelleméről, amely a 150 éves szabad Egyesült-Államokból indult ki

(Philadelphia, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Coolidge elnök az Amerika szabadságharcának százötven éves évfordulója alkalmából rendezett világkiállítást vasárnap ünnepélyesen megnyitotta. Ebből az alkalomból az elnök a következő beszédet mondotta:

— A sok nép itt azért gyűlt össze, hogy hálással megemlékezzék azokról a nagy szorgalmatokról, amelyeket Amerika a világszabadságot tett. Elvitathatatlan, hogy az új civilizáció a szabadság szelleme az Unióból indult ki, amely sokkal inkább tisztelget a szegény, mint a gazdag, az ötvilágnál. Az Unió alkotmányának alap-

elve, hogy minden embert egyformának tekintette az isten és mindenkinél elődegeníthetetlen emberi jogai vannak, amelyek nélkül előrehaladás nem jöhet létre. Ma az anyagi jólétet favorizáló szándékban élünk. Az amerikai forradalom célja volt, hogy mindig a szellemi értékek részessüljenek előnyben, mert ha csak az anyagiakkal törődünk, az előbb utóbb a tehetetlenség szimbólumává lesz.

Ezután a kiállítást megnyitották és átadták a nézők szízszeinek. A lapok azt írják, hogy a kiállítási anyag minden emberi képzelgetet felmúl.

Ismét kísért a községi tanácsok felosztása?

Miloteanu közigazgatási felügyelő Kolozsvárra érkezett és felülvizsgálja a tanács eddigi tevékenységét

(Cluj-Kolozsvár, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy, mindenestre rövid ideig tartó intervallum után ismét kísért a községi tanácsok és speciálisan a kolozsvári törvényhatósági tanács felosztásának híre. Az utóbbi időben a kormányhoz közelálló orgánusok ismét felszínre vetették, hogy az autonóm községi tanácsokban az uralmon lévő párt képviselői nincsenek kellő számmal képviselve és hogy — kifogásait konkrétizálva — egyes kisebbégi többséggel bíró városban — a kisebbégi tanácsosok a románssággal szemben ellenséges magatartást tanúsítanak.

Ezekkel a közleményekkel csaknem egyidejűleg látott napvilágot Bogdan tevesvári prefektus nyilatkozata, amelyben közölte, hogy a kormány foglalkozott az egyes községi tanácsokkal szemben elhangzott kifogásokkal és egy inspektort delegált az autonóm törvényhatósági tanácsok eddigi tevékenységének felülvizsgálására. Tegnap délelőtt Kolozsvárra érkezett I. Miloteanu közigazgatási vezérfelügyelő, aki azonnal megkezdte a kolozsvári tanács eddigi működésének revízióját.

A legapróbb részletességgel informáltatta magát dr. Mihali Tivadar polgármester és Osvald Vasile polgármesterhelyettes által a tanács eddigi végzett munkájáról. Az inspektor munkáját ma délelőtt folytatta és átvizsgálta úgy a nemrégben lezajlott közgyűlések, mint az állandó választmány

eddigi összes üléseinek jegyzőkönyveit.

Miloteanu inspektor ma délután befejezte vizsgálódásait, amelyről azonnal részletes és kimerítő módon referál a belügyminisztériumnak. Az Uj Keletben már többször foglalkoztunk a községi tanács felosztásának időközben következetes pontossággal felbukkanó hírével és megírtuk, hogy úgy dr. Mihali Tivadar polgármester, mint Osvald Vasile polgármesterhelyettes a leghatározottabban megcáfolták ezeket a híradásokat. Illetékes helyen most is hangsúlyozták, hogy Miloteanu felügyelő kolozsvári utja tisztán adminisztratív természetű és célja csupán az, hogy a belügyminisztérium a városok tevékenységéről tájékoztassa.

Keresünk perf. ort. kose szakácsot

vagy szakácsnőt a somérok nyári táborozásáta magas díjazás mellett. Megkeresésük Strausz B. Timişoara I. Mercy-u. 2 alá küldendék.

Akiba

Irta Giszkalay János

A brit-ek nem kevésbé szabadságszerető nép voltak mint a zsidók — és a brit szabadságharc leverése messi belényult még Hadrián császár uralkodásának idejébe is. Ha nem akarta azt kockáztatni, hogy a világbirodalom összes leigázott népei vérszemet kapjanak és egyszerre lázadjanak fel a római uralom ellen, akkor sürgősen cselekedni kellett. De hogyan? A zsidó szabadságharcosok már három világhírű római tábornokot vertek tönkre és Bar Kochba hadvezéri lángszén három római hadsereg tört pozdorjává. Már csak egyetlen és utolsó reménység maradt hátra. Hadrian császár sietve vezényelte vissza a távoli Britaniából azt a hadvezérét, aki a britek szabadságharcát Rómához méltó kegyetlenséggel fojtotta vérbe. Julius Severusnak hívták ezt a tábornokot és amikor tizegynéhány évvel ezelőtt Traján babiloniai vereségének és a vasgyűrű zsidó felkeléseinek hatása alatt a brit-ek is fegyvert ragadtak a római uralom ellen, — ezt a Julius Severust küldötték ki a birodalom egyik legfontosabb végvidékének megmentésére. Britania megtartása életfontosságú volt a római világbirodalomnak: érthető, hogy a birodalom — és ezzel egyuttal az akkori világ legnagyobb hadvezérére bízták a brit szabadságharc leverését. Julius Severus, hosszú és véres harcok árán, teljesítette is a rábízott feladatot. A britt fölkelést vérbe fojtotta. Ebbe a Julius Severusba vetette Hadrian császár utolsó reménységét és a brit harmezökről egyenesen Judea határaitra vezényelte.

Közben azonban már két esztendő mulott el. (132—134). Szabad Judea már a második esztendeje, hogy önálló állami berendezkedésben élt. Az állami berendezkedések tulnyo-

móan katonai jellegűek voltak. A szabadságáért és életéért birkózó zsidó nemzetnek még nem adatott meg az a nyugalom, hogy az állam polgári berendezkedésére is sor kerülhetett volna. A legelőkelőbb bizonyítéka ennek az, hogy Jeruzsálem már két esztendeje a zsidó nemzet kezében volt és még mindig gondolni se lehetett arra, hogy romjaiból újra építsék. Pedig hiszen ez volt a zsidóság szabadságvágyának csúcspontja. Még a Templom újjáépítéséhez sem tudtak hozzákezdeni. A Szanhedrin is minimálisra redukálta a működését. Nem csoda. Ez a két esztendő állandó és újra megismétlődő harcokban telt el. Diadalmas harcokban: de harcokban. Az egész nemzet apraja-nagyja fegyverben állott és Bar-Kochba, a Messiás király tudta, hogy a zsidó szabadságharcra még kemény tűzpróbák várnak.

De kétszendei egyszerű diadalok után milyen keservesen eshetett ennek a ragyogó hősnök, ha szemlét tartott győzhetetlen seregei fölött! Zsidója alatt ottan volt a zsidó nemzet apraja-nagyja: tizenhat éves gyermekemberek és hatvan éves szívós erejű agastyánok. Akiben még volt jártányi erő Judea földjén, aki még meg tudta emelni a kardot, ki tudta feszíteni az íjját, az szent lelkesedéssel sorakozott a győzhetetlen Messiás király mögé. És nemcsak a judeai zsidók. Messzi országok és földrészek zsidósága farszto távolságokból életveszedelmeken keresztül ezrével siettek Judea földjére, Bar Kochba serégekbe. És nemcsak zsidók. Idegen népek fia is. Sőt. Igen nagy számmal rómaiak is. Akik megtagadták római voltukat csak azért, hogy a zsidó nép szabadságáért küzdjenek. Mert Bar Kochbának, a Messiás királynak varázslatos egyénisége magához büvölte őket. Közben-távolban csak egy olyan embercsoport volt, amely konok hűgességgel tagadta meg a szabadság ügyét. És ez

A modern nőnek kell ékszer és platina, de még inkább egy Sipos-féle reklám-harisnya. Kapható Cluj, Ferdinand-király-ut 8. szám, Sipos-nál

ZSIDÓ KÖZÉLET

Herzl-ünnepélyek

Székelyudvarhelyen

vasárnap este zajlott le a Herzl-emlékünnepély. Az ünnepély műsora a következő volt: dr. Kálmán József, a helyicsoport előkésnek megnyitó szavai után Fink Manó mondott prologust, utána Guttman Andor elszavolta Vár Andor „A Vezérhez” című költeményét. Feuerstein Miksa Herzl életét ismertette. Ezután Kovács Gerő Giszkalay János „Messias heroldja” című költeményét szavolta, végül pedig Salamon Janó a cionista-mozgalom eddigi elért eredményeit és megoldandó feladatait ismertette. Az igen jól sikerült ünnepély műsorából különösen kiemelendő Kovács Gerő művészi szaválata. A jövédalem a KKL é.

A kolozsvári „Ezra”

Herzl-ünnepélye. A kolozsvári „Ezra” zsidó főiskolai hallgatók egyesületének Herzl-ünnepélye július 11 én, vasárnap lesz az Uránia-mozgó helyiségében. Az ünnepély nagyszabású műsora a következő: Megnyitó beszédet mond dr. Herschkovits Ferenc, Becski Irén saját verseiből szavál, Braun Margit Csopin „Scherzo”-ját zongorázza el, Forgács Sándor zsidó költőktől szavál, Hamburg József ünnepi beszédet mond. Schwimmer M. énekzsáma után Braun Teréz szaválja el Giszkalay Herzl-verseit. Ernster J. héber verset mond. Dr. Márk Hillel „Jechekiel látomása” című költeményt szaválja. Antal István Liszt „Balladá”-ját játssza zongorán. A záróbeszédet dr. Klein Miksa tartja. Az ünnepély iránt városzerzte nagy az érdeklődés.

Marosvásárhelyen

július 4 én, vasárnap délelőtt tartotta a marosvásárhelyi Barisszia Herzl-ünnepélyét nagy érdeklődés mellett. A színház termét zsufolásig megtöltő közönség lelkesen hallgatta végig az egyes műsorzsámoikat. Hirsch Simon lendületes prologja vezette be a mindvégig nívós műsört. Halmos László elszavolta Giszkalay „Messias heroldja” című versét. Dr. Krausz Mór tartal-

annál keservebb volt, mert ez az embercsoport akkor még a zsidósághoz számított. Egy zsidó szekta. A „minim”. A keresztények. Ezek megtagadtak minden közösséget saját nemzetük szabadságharcával, sőt ahol tehettek: lélekcsüggesztéssel és nyílt árulással ellene küzdöttek. Ez volt az a zsidó népréteg, amelyet az évszázados elnyomatás lélekben már teljesen elsorvasztott és az erkölcsi elerőtlenedés jellegzetes megnyilvánulásával misztikus elgondolások ködös utvesztőjébe tévedtek. Ezek az erőtlenekek voltak azok, akik a zsidó nép ügyének megmentését már csak valami természetfölötti csuda révén tudták elképzelni. Valami istenerővel bíró világmegváltóról álmodoztak, — mert csak ennek lehet anyyi ereje, hogy az egész bűnös emberiség ellenében is újra fölemelje a porból az elesett igazságot. Ezekben az emberekben megrendült a maguk igazában, erejében és jelenjében való hit — azért menekültek ködös távolságok misztikumába. De arra elég erejük volt, hogy a nemzetük nagyszerű erőfeszítését nyíltan megtagadják. Az erőtlenség ereje volt ez, az elgyávultság bátorsága.

A hadiszokások és törvények abban az időben is csak olyanok voltak, mint manapság. Mi, akik egy világháború borzalmain mentünk keresztül a magunk tapasztalataiból tudjuk, hogy milyen bűn a lélekcsüggesztés és milyen büntetésekkel védekeznek a hadierkölcös az árulás ellen. Meggyalázó halálbüntetés. Ebben a tekintetben nem változott az emberi felfogás, a legrégebb időktől mind a mai napig. És Bar Kochba is csak kötelességet teljesített volna, ha ezekkel a népáruolókkal szemben a legkérelhetlenebb szigorúságban jár el. Nem tette.

(Folytatása következik.)

mas előadás kété, kora ifjus megértetnie a gígászi küzdelpen itt vendé számmal egész a Hatikvah el csak vasárnap helyi sómérgd közgyűlés ke vezető prologj senblum Béla tettel a sómé szaválta Vár :ét. Rosenbl címten tartott Mole Racham emlékezett me véget ért.

fényes keretek a dési Aviva ünnepélyét. A műsorának be M. Jehuda m Marcsa Giszka versét szavalt Géza központ lékbeszédet, a számu közöns című költemé Az epilógot H a Hatikvah a

A petrosényi

Meglepően ták meg a pet konferenciájuk július 4 re, vas a körzeti kom az alkalmat h évfordulóját pelje meg. A dévai, petrosz jelentek meg, hátszegi, szá leányok, vala képviselői is. hitközösg taná vendégekkel é amikor a gyul önnyekig me gyászünnepegy a petrosényi halotti beszéd szava szívbe r teit a hallgató kórusa gyász d let után az eg keresztszálló konferencia ün Horváth Sam és lelkes megr elnöke dr. Sz a megjelentek eredményes n ferencianak. I tek szólása az dr. Halmos B (Marosilye), W vében, Giszka ben, Löbl és nevében, Haln ben üdvözöltél lenség volt, h rán, valamint köszönő válasz nyelvű felszól megnyitása, d órákor már t rúcstermében tárgyalások. számoltak be tárgyalók a k akkor az Aviv tar ottak, majd a konferencián tárgyalásai te Ete folytatód há: nízóterét töltötték meg, Leo petroszén az estélyt megn fővárosi nővíju

mas előadás keretében rajzolta meg Herzl életét, kora ifjúságától egészen haláláig. Sikeres megértetnie a közörséggel egy nagyszerű élet gigász küzdelmét és összeroppanását. Az éppen itt vendégszerelő vilnai színtársulat két számmal egészítette ki a nívós műsort, amely a Hatikvah elnevelésével ért véget. — Ugyan csak vasárnap délután tartotta meg a vásárhelyi sómérgező is Herzl ünnepélyét díszgud- közgyűlés keretében. Hönig Sándor csapatvezető prologja vezette be az ünnepélyt. Rosenblum Béla Herzlről beszélt különös tekintettel a sómérgezőmozgalomra. Roselfeld Ili elszavalta Vér Andor „A Vezérhez” című versét. Rosenblum Ionka „Herzl és az ifjúság” címen tartott nívós felolvasást. Weiner S. „El Mole Rachamim”-ja után dr. Engelberg Dezső emlékezett meg Herzlről, amivel az ünnepség véget ért.

Désen

fényes keretek között tartotta meg július 4-én a dési Aviva és Barisszia ezidei Herzl-émlék-ünnepélyét. A nagyszerűen sikerült ünnepély műsorának bevezetésül prologot Rozenzweig M. Jehuda mondott, költői lendülettel. Stern Marcsa Giszkalaynak „A Messiás heroldja” című versét szavalta hatásosan. Utána dr. Szönyi Géza központi kiküldött tartott Herzlről emlékbeszédet, amellyel magával ragadta a szép számú közönséget. Hirsch Margit „A vezér” című költemény elszavalásával ért sikert. Az epilógót Hirsch Elza tartotta. Az ünnepély a Hatikvah akkordjaival ért véget.

A petrozsényi Barisszia-körzet konferenciája

Meglepően impozáns keretek között tartották meg a petrozsényi körzet Barissziai, körzeti konferenciáját. A petrozsényi adon-Barisszia, július 4-re, vasárnap napjára Dévára hívta össze a körzeti konferenciát és a dévai Barisszia ezt az alkalmat használta fel, hogy Herzl halálának évfordulóját kegyeletes ünnepségekkel ünnepelje meg. A körzeti Barissziák: a szászvárosi, dévai, petrozsényi és hátszegi, teljes számmal jelentek meg, de megjelentek mint vendégek a hátszegi, szászvárosi és petrozsényi Avivalányok, valamint a környékbeli helyi csoportok képviselői is. Dél előtt 10 órakor a dévai orth. hitközség tanácssterme már zsufolásig megtelt a vendégekkel és a dévai zsidóság színe-javával, amikor a gyulafehérvári hitközség főkántora, Könyvekig megható „El malé rachamim”-ja, a gyászünnepségeket megnyitotta. Hunyadi Andor, a petrozsényi Barisszia zakénja tartotta meg a halotti beszédet Herzl emléke fölött. Minden szava szívbe markoló volt és mély hatást keltett a hallgatókban. Befejezésül a Barissziák kórusa gyászdalokat énekelt. A gyászzistentisztelet után az egész közönség átvonult a Fehérkereszt-szálloda nagytermébe, ahol a körzeti konferencia ünnepélyes megnyitása megtörtént. Horváth Samu, a petrozsényi körzet rövid és lelkes megnyitója után, a dévai helyi csoport elnöke dr. Szegő közönte meglepő szavakkal a megjelenteket és a dévai zsidóság nevében eredményes muhátát kívánt a körzeti konferenciának. Dr. Szegő után sorban emelkedtek szólásra az egyes helyi csoportok képviselői, dr. Halmos Brunó (Petrozsény), dr. Rappaport (Marosilye), Winkler Janka, a cionista nők nevében, Giszkalay János az E. Zs. N. Sz. nevében, Löbl és Gottlieb, a Barisszia Hitachdut nevében, Halmos Lili, a körzeti Avivák nevében üdvözölték a konferenciát. Öröndöses jelenség volt, hogy úgy az üdvözlőbeszéd-ek során, valamint az egyes Barisszia hitchabrutók köszönő válaszaiban, gyakoriak voltak a hebernyelvű felszólalások. A konferencia ünnepélyes megnyitása, délutáni 1 óráig tartott. Három órakor már újra együtt voltak a hitközség tanácsstermében, ahol megkezdődtek a plenáris tárgyalások. A körzet Barissziai egymásután számoltak be eddigi tevékenységükről és le-tárgyalták a beérkezett javaslatokat. Ugyan-ekkor az Avivák is, külön helyen tanácskozást tartottak, majd később együttesen jelentek meg a konferencián. A körzeti konferencia plenáris tárgyalásai teljes harmoniában értek véget. Este folytatódott az ünnepségek. A dévai színház nézőterét zsidó és nem zsidó előkelőségek töltötték meg, amikor Hunyadi Andor, Vámos Leó petrozsényi adon melodráma prologjával az estélyt megnyitott. Az estély teljes programja fővárosi nívójú volt. Havas Irén énekművész

(Kolozsvar) énekelt, Stern Rózi, a ma már külföldön is nagynevű hegedűművész nő hegedűt, Giszkalay János ünnepi beszédet mondott, Kappel kolozsvári Caier szavalt. Az estély műsora mélyen belenyúlt az éjfélutáni órákba és befejezése után, a fáradthatatlan közönség tel-

jes számban vonult át a Fehérkereszt-szálló nagytermébe, ahol ünnepi komersz fejezte be a dévai cionista napot. Ugy az ünnepségek, valamint a konferencia tárgyalásai méltóak voltak Herzl-émlékéhez és dícséretére válnak a petrozsényi körzet Barissziainak.

Párisban pánik van Caillaux terve miatt

A pénzügyminiszter el akarja zálogosítani a vasutakat és a monopóliumokat. Újabb hírek Németország közbelépéséről a frank érdekében

(Páris, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Caillaux által tervbe vett pénzügyi rendszabályokkal kapcsolatban ma a legfantasztikusabb hírek terjedtek el a francia fővárosban. Többek között arról beszélnek, hogy a francia vasutak bevételeit elzálogosítják és a monopóliumbevételekkel is ugyanezt teszik. Ezenkívül az összes adókat automatikusan tíz százalékkal, a luxusadókat huszonöt százalékkal emelik fel. Ezek a hírek olyan nagy konsternációt keltettek, hogy az emberek tömegesen csoportosulnak az utcákon és éles szavakkal tüntetnek Caillaux ellen. A rendőrség mindenütt idejekorán közbelépett és így zavargásokra egyelőre nem került sor.

Caillaux pénzügyminiszter ma délután mondja el a francia kamarában pénzügyi expozéját, amelyet Franciaországon túl szinte a világ valamennyi számottevő gazdasági és politikai köre feszült érdeklődéssel vár. A kamara tegnapi ülésén Renaudel, az agrárpárt szélső jobboldali frakciójának vezére élesen támadta Caillauxnak a pénzügyi helyzet szánására vonatkozóan eddig ismertetteit terveit.

Nem kis szenzációt keltett Párisban a londoni „Sunday Express” ama jelentése, amely már több ízben bukkant fel a külföldi sajtóban és amely szerint Németország és Franciaország között tárgyalások vannak folyamatban abból a célból, hogy a német Reichsbank nyújtson segítséget a frank stabilizálásához. Ellenszolgálatképpen Briand hajlandó volna a rajnai megszálló csapatokat legmesszebbmenően lecsökkenteni. Az angol lap tudni véli,

hogy a tárgyalások sikerrel haladnak.

A költségvetés egysúlyának helyrehozásáról szóló szakértői javaslatban tervezett adóemelés fellőlentül meghozza az áruk és termelési költségek emelkedését. A kincstár újjászervezésével és az adósságok rendezésére ajánlott eszközök kimondottan inflációs jellegűek. A valuta stabilizálásához szolgáló külföldi kölcsönből négymilliárd frank a felállítandó adósság-törlesztő pénztárba utalandó, mint tízemi alap, hárommilliárd pedig a francia bank rendelkezésére bocsátandó, az állami előlegek számlája javára, ami által a francia bank újabb kiutátása szerint már csak másfélmilliót kitevő állami tartozás újabb hárommilliárddal növekszik.

A kamarában holnap kezdődik meg a vita, amelyhez eddig nyolc interpellációt jegyeztek be.

A cseh szocialisták is követelik a kisebbségek bevonását a kormányzásba

(Prága, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A cseh szociáldemokrata párt kiáltványt intézett a munkássághoz, amelyben a belpolitikai élet utolsó eseményeit lehetetlennek mondja. Az új többség, amely nemzetiségekre való tekintet nélkül alakult meg, nem az a többség, amelyet a szocialisták kívánatosnak tartanak, mert ezt a többséget a tökéletes tisztelete hozta egybe.

A német iparospárt, amely az új többséghez tartozik, körlevelet bocsátott ki és abban leszögezi, hogy az új többség, amely nemzetiségre való tekintet nélkül alakult meg, hosszú időre véget vetett az eddigi szocialista rezsimnek.

Terror-ellenes liga alakul Romániában

Az új liga első proklamációja

(Bucuresti-Bukarest, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi lapok mai számában az ország demokratikus közvéleménye legkiválóbb reprezentánsainak tollából egy nagyhorderejű felhívás jelent meg, amely proklamálja a „Terror elleni liga” megalakulását. A liga első proklamációja hangsúlyozza, hogy ez utal nem egy egyszerű elvi deklarációról van szó, hanem egy kombattáns és komoly akciókra képes harci szervezet kiépítéséről, amely a törvényadta eszközök segítségével a jogrend maradéknélküli uralmának megvalósítását tűzte ki feladatául.

jogoknak újbóli ur. lmrjuttatásáért folytatunk.

A manifesztum első részében súlyos szavakkal ítéli el azt az évek óta tartó állapotot, amely egy a kormányoknak, mint egyes magánszervezeteknek lehetővé tette, hogy terrorral fojtsák el az ellenkező véleményeket.

A kiáltvány így végződik:

— Ez ellen a törvényen kívüli rendszer ellen sohasem támadt életképes tiltakozó mozgalom. Néhány idealistának az egyéni szabadság lábbaltiprása elleni harca izóllát jelenség maradt, nem tudott tömegmozgalommá válni, holott egy ilyen mozgalomra nap-nap után nagyobb a szükség. Azt hiszték, hogy minden tisztességes intellektuelnek, minden állampolgárnak, akiből nem pusztult ki még a jogérzet, lelkiismereti kötelessége felvenni a harcot a törvénytelenség rezimje ellen és küzdeni a leg-elemibb természetes és állampolgári jogok meg-csufolásával.

— Románia öntudatos polgáraitak egyesülniök kell egy „terror elleni ligában”, amely megalkuvás nélkül szisztematikus módon védje meg mindazokat, akik áldozatul esnek az önkénynek, bármilyen oldalról jöjjen is az erőszak és az összes törvényes eszközök igénybevételeivel harcoljon a terror ellen, akármelyik oldalon üti fel a fejét. Amikor ennek a „terror elleni ligának” alapkövét letesszük, felszólítjuk Románia közvéleményét, jöjjen segítségükre, erkölcsi és anyagi támogatásával abban a harcban, amelyet a törvényességnek és a polgári

A felhívást Parthon C. jásii egyetemi tanár, a jásii egyetem orvosi fakultásának dékánja, G. Tasca bukaresti egyetemi tanár, Constantin Mille, M. Sadoveanu az Akadémia tagja, D. D. Petrescanu, D. C. Costa-Foru, Traian Bratu jásii egyetemi tanár, Gh. Mironescu jásii egyetemi tanár, Th. Jonescu jásii egyetemi tanár, Jon Teodorescu újságíró, M. Sebastopol újságíró, C. C. Petrescu ügyvéd, Eugen Heroeanu jásii egyetemi tanár, a jásii ügyvédi kamara dékánja, Eugen Relgis publicista, Gala Galactian, P. Mosoiu publicista, B. Lazareanu publicista, dr. L. Gelehrter, Josef Nadeide újságíró, A. Galatesanu publicista, C. C. Parascivescu Balecanu ügyvéd, G. Georgescu famunkás, Imre Lajos famunkás, Traian Radulescu famunkás, Stefan Voitec újságíró, Constantin Vicol ügyvéd, Timotei Marin egyetemi hallgató, Mihail Dobrescu fém munkás, Mihail Cruceanu tanár, Marcel Leonin ügyvéd, L. D. Patrascanu közgazd. dr., Mihail Cioban egyetemi hallgató, Eufen Mihaileanu egyetemi hallgató, Elena Filippovits, Gr. Niculescu munkás és Paul Zarifopol publicista írták alá.

Kérje

mindenhol Dreher-Haggenmacher
sörgyártmányait!

Márciusi világos

Dacia extra special.

Bavaria dupla maláta.

Kivírul a zsidóság elszáradt ága

Irtá Székely Béla

Közöltük már, hogy Székely Béla, akit változatlanul a legszorosabb kapcsolatok fűznek az Új Kelethez, a Keren Kajemet jeruzsálemi főirodájának megbízásából, hónapok óta Magyarországon fejt ki igen intenzív, úttörő tevékenységet a Palesztinamunka érdekében. Székely Béla a napokban visszatért Kolozsvárra és ebből az alkalomból írta az alábbi figyelemreméltó beszámolót.

— A magyar zsidóság regenerációja ma már az egész vonalon megindult. A kammün tömeges híkeresztelkedésére szinte válaszul: ma tömve vannak pütek estáinként a magyarországi zsidó templomok. A zsidóság vallásos élete ugyanis a pütek estére koncentrálódott — szombaton zavartalanul dolgoznak a neolog rétegek — s a templomok előljárósága a legfényesebb eszközökkel gondoskodik, hogy a zsidóság templombajárását holoálja. Ebben a lázas törekvésben nem egyszer bizony a zsidó jelleg szünetelt, mert egy-egy pütekeesti istentisztelet oprai előadásokat akar egyes, főképen fővárosi templomokban, — pótolni.

Ét a vallási felgyűlést azonban nem lehet és nem szabad tulbecsülni. Háboru utáni jelenség, amely ma szinte divat. De így is helyes és jó, s valóban elkövetkezett a történelmi pillanat, hogy akár ezen keresztül a magyar zsidóság hatalmas tömegét megszilárdítsák zsidóságában.

Ez a folyamat is megindult. Palesztina felépítésének gigantikus gondolata az, amely a magyar zsidóságot visszahívja az egyetemes zsidóság gondolatának. És itt szükségessé vált a Palesztinamunkának és a politikai cionizmusnak az a szintézise, amely a magyarországi cionista tábor álláspontja is. A magyar zsidóság nagy része asszimilálódott, s távol áll attól a zsidó nemzeti gondolatától, amely a belpolitikában a kisebbségi elhelyezkedést jelentené.

Ezzel szemben azonban az asszimilációs mentalitás is sokat tanult a mult idők eseményeiből s belátta, hogy kár és nevelésdeficienciós vitákba szállania. Magyarának vallja magát, változatlan hűséggel és polgári kötelességének fokozott teljesítésével, — de már nyíltan és becsületesen vállalja azt a zsidó sorsközösséget, melyből eddig vezérei hamis jelszavakkal kitépni igyekeztek. És így vállalják — egyre nagyobb tömegekben s élükön a legkiválóbbakkal, — Erec Jisráél felépítésének azt az egyetemes közösséget is, melyben zsidó és zsidó között különbséget tenni nem szabad és nem lehet.

Vázsonyi szelleme parancsol

Az első között, kik ezt felismerték: a nemrég elhunyt Vázsonyi Vilmos nyilatkozott meg. A budapesti hitközség egyik közgyűlésén nyílt vallomást tett a Palesztina gondolat mellett, melyhez hű maradt mindhaláláig. Tragikus befejezésű bádeni útja előtt volt alkalom Vázsonyival utoljára beszélni. A legnagyobb megvetéssel nyilatkozott a zsidóságnak arról a magyar vámszedőről, akik mindenből üzletet csinálnak, s akik a legvadabb antiszemitaikat is felülmúló módon szórnak rágalmakat a palesztinai építő munkára.

Vázsonyi Vilmos közvetlenül halála előtt jelentette ki, hogy mihelyt egészségi állapota ée ideje enged, — lentazik Palesztinába, hogy személyesen győződjék meg az országépítés előrehaladásáról.

Vázsonyi halálával nemcsak a magyar politikai élet, de a világ zsidósága egyik legjobbját veszítette el, akinek szelleme azonban megmutatja az utat az egyetemes zsidóság összefogásában.

A budai akció

Amíg Vázsonyiban a magyar zsidóság első lelki ismerete szólalt meg a Palesztinamunka mellett, addig a híres budai hitközség az aktív terére lépett. Közgyűlése teljes egyhangúsággal kimondta, hogy a hitközség első feladata a Palesztinamunka beillesztése. A budai hitközség egy hivatalos Palesztina-bizottságot küldött ki és tizmillió kororát utalt ki a Keren Kajemet Lőjiszráél magyarországi irodájának. De egyben felhívással fordult a magyarországi zsidó hitközségekhez a Palesztinamunka felvétele ügyében. A felhívásnak meg is volt az eredménye. Buda után a hatalmas szegedi, majd a kőbányai, eszödi, miskolci, székesfehérvári, battonyai stb. hitközségek tették feladatukká a Palesztinamunkát és igen jelentős összegeket vettek fel

költségvetésükbe a Keren Kajemet Lőjiszráél részére. A budai felhívással új korszaka kezdődött a magyar zsidóságnak. És itt meg kell említenünk Baram Károly udv. tanácsos, a győr—abafarti vasut igazgatójának, a kiváló Goethe kutató nevét, aki negyszerű munkatársaival — Katona Gyula műszaki tanácsossal, Gerő Ödön íróval, dr. Szemere Samunóval — lelke a magyar hitközségek Palesztina mozgalmanak.

Magyarországi rabbi Erec Jisráélért

Dicsőretére szolgálhat a magyarországi rabbi-karnak, hogy felismerték hivatásukat és — csekély kivétellel — a Palesztinamunka nemes hirdetőivé váltak. Budapestén Feldmann és Fiech r főrabbi tettek nyílt vallomást a palesztinai építő munka mellett, Budán Kis Arnold dr., a költő pap és dr. Eidinger hirdetik a zsidóság reneszanszát.

Szeged híres papja L'w Imánuel dr., most fejezi be hárcmötetes nagy munkáját, Palesztina flórájáról, hogy azután eleget tehessen a jeruzsálemi héber egyeten meghívásának és megkezdje előadásait Jeruzsálemben. Az ag tudós a Palesztinagondolat egyik legnagyobb ékessége Magyarországon.

Dr. Schlesinger Sámuel debreceni főrabbi heroikus munkája a debreceni ifjuságot olyan szellemteával neveli, mely bizony még a kolozsvári Tarbut mintájául is szolgálhat. Debrecenben ezakétszáz zsidó ifju és leány tanulja intenzíven az élő héber nyelvet Schlesinger főrabbi és Mannheim tanár vezetésével.

Berstein Béla főrabbi Nyiregyházán végzi nemes missziós munkáját. A tudós rabbi nevét most a jeruzsálemi zsidó nemzeti muzeum KKL aranykönyve örökíti meg.

Az ortodox főrabbi között Aussterlitz Lipót, a huszonegyezer zsidót számláló miskolci ortodox hitközség lelki vezetője már évtizedek óta hirdeti a Tóra alapján épülő Erec Jisráél szentségét.

— Csak egy pár nevet soroltam fel itt, — hála Istennek — a teljes névsorra hely alig volna.

Sokan, nagyon sokan vannak a magyar rabbi között, kik nemcsak szószékéről, de tetteikkel is hirdetik az országépítés isteni parancsát. Örvendetes jelenség, hogy csak kivételek azok, akik ellene vannak.

Megmozdult a zsidó nők is

Az „otthon“-építés a magyarországi zsidó nőket is megmozgatta, akik legjobbjai komoly munkával veszik ki a részüket a KKL munkájában, az asszonyok „Pro Palesztina“ mozgalmanak élén dr. Bacher Vilmosné áll, a budapesti szeminarium néhai tudós rektorának özvegye, kit a magyar zsidó társadalom „nagyasszonyá“-nak tart. Az ortodox asszonyok mozgalma özv. Lindenbaumné, szül. óbudai Freudiger Sara vezeteli teljes egységben a neolog asszonyokkal. Erdély negyszerű zsidó asszonyának, özv. Kallus Lajosnénak leánya, dr. Fecency Samuné az asszonyok Pro Palesztina mozgalmanak adminisztratív irányítását végzi.

Egy új zsidó ifjuság támad

De más már az új zsidó ifjuság is Magyarországon. A Brixszia és Aviva bázisra, munkás szellem az ottani zsidó ifjuság lelkét is megbódította. Egy új zsidó generáció támad itt, büszke, önértékes, de amely tudni is fogja, hogy mit jelent kulturális, szociális, történelmi és vallási értékekben: zsidónak lenni!

Ez az ifjuság végzi a KKL munkát.

Alig egy felháve folytat rendszeres munkát a Keren Kajemet Lőjiszráél. Munkásságáról csak két adat álljon itten: január óta 7500 persely, hétezeröttszáz zsidó család otthonában hirdeti a Palesztinamunka izmosodását. A jeruzsálemi kolonizációs munka számszoraiban pedig — hosszú évek óta először — megjelent Magyarország is, mely máris százhatvan milliónál többet utalt át az otthonépítésre. A KKL eddigi fejlődése a lehető legszebb reményekre jogosít s szent meggyőződés az, hogy talán egy-két év csupán s a Palesztinagondolat megteremtette a magyar zsidóságnak — a világon szétszórt zsidó egyetemességét kapcsolódó egységet.

Zsidó vérvád, zsidó antiszemilizmus

És ez ellen hiába harcol az „Egyenlőség“, amely teljesen átvette az azóta megszűnt budapesti anti-

Idegnyugalom - békés álom

a természet mindkettővel megajándékoz bennünket csillapító és álmothozó gyógynövények képében.

Professzor dr. Páter idegesség elleni teája

minden más idegesség és álmatlanság elleni szert felülmúl. Semmiféle ártalmas szert nem tartalmaz, hosszú, egészséges álmodt idéz elő és nyugodt idezműködést. Kipróbált szer idegesség, álmatlanság és könnyű ingerlékenységnek.

Prof. dr. Páter-féle köhögés elleni tea

a légzőszervek minden meghűlésénél, száraz és görcsös köhögésnél, valamint idült hurutoknál biztosítja a zavartalan éjszakai nyugalmat és néhány nap alatt teljes gyógyulást nyújt.

Professzor dr. Páter-féle Gyomor-tea

gyors n és alaposan megszünteti a gyomornyomást, felfúvódást, gyomornyálkát, hányványt vagy elhanyagolt gyomorkatarat, ideges gyomorfájdalmakat. Sokak által kipróbált szer, biztos hatással.

Professzor dr. Páter-féle izzadás elleni tea

megakadályozza az egész égtelen éjjeli izzadást beteg és elgyengült személyeknél és minden káros mellékhatás nélkül erősítőleg hat.

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák tekercs- és dobozcsomagolásban vannak forgalomban. Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekercsomagolást, hosszabb használatnál mint előnyösebb, a dobozcsomagolás ajánlatos (3 1/2-szeres tartalom, 20%-os ármegtakarítás).

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

Csillag gyógyszerár, Braşov, Hosszu-utca 14. szám.

Kérjenek ingyen ismertető-könyvcskét. — Vezérképvislet: **Amphora R. T., Braşov.**

226 július 7
 gyar rabbik kö-
 ttekekkel is hir-
 sát. Örvendetes
 t, akik ellene
 a zsidó nők is
 sgi zsidó nőket
 mely munkával
 ájában, az aszok-
 k élén dr. Ba-
 minárium néhai
 gyar zsidó tár-
 Az ortodox asz-
 né, szül. óbudai
 gben a neolog
 dó asszonyának,
 r. Ferenczy Sa-
 mozgalmának
 ifjuság támad
 is Magyaror-
 s, munkás szel-
 megbőditotta.
 őtszke, önérze-
 mit jelent kul-
 si értékekben:
 nkát.
 eres munkát a
 ágáról csak két
 bersely, hétezer-
 ti a Palesztina-
 onizációs munka
 óta először —
 ris szabvány
 pitésre. A KKL
 mányekre jog-
 talan egy-két
 neztteremtette a
 szétvárt zsidó
 antiszemilizmu
 enlőség", amely
 udapesti anti-

szemita hecc-lapok, a „Nép” és a „Szózat” hang-
 ját. Hiába rágalmaz s főképen hiába denunciació a
 lapjában a hatóságoknál. A magyar zsidóság meg-
 undorodva utasítja el a zsidó „Egyenlőség” Palez-
 tina és a cionisták ellen írott, koholt várdjait,
 hiába terrorizálja Szabolcsi Lajos a rabbikart és a
 hitközségeket: megállítani ő sem tudja az idők
 kerekének forgását.

Jellemző tünete ennek, hogy az „Egyenlőség”
 előfizetői tömegesen küldték vissza a lapot azzal a
 megjegyzéssel, hogy ilyen „antiszemita hecc-lapot”
 nem vesznek kezükbe.

Amint értesültem, az ősz folyamán egy nagy-
 méretű, zsidó hetilap indul meg Budapesten, amely
 nem lesz ugyan cionista, de a zsidóságot nem üz-
 leti objektumnak — fejőstehénnek tekinti, — ha-
 nem annak az értéknek, mely megett ötezeréves
 mult van s az Erec Jiszráél építésének szentségé-
 ben: a jövődő örökkévalósága.

Dr. Friedemann Budapesten

Az utóbbi hetek során ellátogatott Budapestre
 dr. Friedemann Adolf is, akinek nagyszerű képes-
 ségei nagyban megerősítették és előrevittek a Pa-
 lesztina munkát. Friedemann látogatásával kapcsola-
 tosan Kohner Adolf báró készen mutatkozott arra,
 hogy a Palesztina munka élére áll. Friedemann dr.
 a KH. magyarországi tevékenységének alapját is
 megvetette és máris jelentékeny jegyzések törté-
 tek az országépítési alapra.

Magyarországi tartózkodásom alatt újban Szep-
 roiban, Szegeden, Miskolcon, Salgótarjánban, Nyír-
 egyházaán, Kőbányán, Budán, Ujpesten etc. tartot-
 tam előadásokat, szinte mindenütt a helyi hatóság-
 gok vezetőinek jelenlétében. Kedves kötelességem
 megállapítani, hogy — a zsidó részről jövő denun-
 ciálások dacára, a magyar kormány és közegeli ré-
 szétől a legnagyobb megértést és elzárkózást tap-
 asztaltam. Magyarországon most mintegy 65-70
 városban folyik rendes KKL munka, anélkül, hogy
 hivatalos részről a legkisebb molesztálás történt
 volna.

Az elzáradt ág tehát megint kizöldül, a magyar
 zsidóság megint, munkás, értékes alkotóereze lesz
 annak a zsidó egyetemességnek, melynek szellemi
 összefogója Herzl Tivadar ott született azzal a Do-
 hány utcai templommal szemben, ahol már szinte-
 ziate áres frázis lett a Cionért való ima.

A kolozsvári érettségi eredmények

Az összes gimnáziumok közül a legjobb eredményt a Tarbut mutatta fel

(Cluj-Kolozsvár, július 6. Az Uj Kelet tudó-
 sítójától.) Az egész országban június 25-én vet-
 ték kezdetüket az írásbeli érettségi vizsgálatok.
 Az írásbeli vizsgálatok eredményét már rész-
 letesen közöltük. Kolozsváron az írásbeli vizs-
 gálatok terminusa eredetileg szombatra volt ki-
 tűzve, ami a zsidó tanulók részére újabb sérel-
 met jelentett. Ha a vizsgálóbizottság elnöke
 megfelelő intervenció hatása alatt nem intéz-
 kedett volna a terminus elhalasztásáról, úgy a
 zsidó tanulók ismét arra lettek volna kényszer-
 itve, hogy ne vegyenek részt az írásbeli vizs-
 gálatokon.

A szóbeli vizsgálatok július 1-én kezdődtek
 meg. A szóbeli vizsgálatokon a kolozsvári tan-
 intézetek közül a református leánygimnázium,
 a református fiugimnázium, a Tarbut fiugim-
 názium, a Marianum, a Regina Maria-gimnáz-
 ium és a Tarbut leánygimnázium növendékei
 vettek részt. A vidéki tanintézetek közül a
 következő lyceumok növendékei jelentkeztek
 érettségi vizsgálatra: a naszódai, besztercei, sza-
 mosújvári és dési fiulyceumok növendékei, akik
 a kolozsvári Baritju-lyceumban székelő vizsga-
 bizottság előtt jelentkeztek írásbeli, illetőleg
 szóbeli vizsgálatra.

A szóbeli vizsgálatok eredményei

Kedd délután 5 órakor hirdette ki a II.
 számú érettségizetési bizottság az eredményeket.
 A bizottság, amely a Regina Mária leánygim-
 náziumban tartotta meg az érettségi vizsgálatot
 Bogdan Duica egyetemi tanár elnökletével, G.
 Matuscu, S. Opreanu, V. Bichigecu, Gr. Litsau,
 C. P. Fortunescu és N. Bogdan tanárokból ál-
 lott. Az eredmények a következők:

Szóbeli vizsgára állott 129 diák, átment 73,
 vagyis 59 százalék.

Iskolák szerint megoszlának:

- A Tarbutból jelentkezett 12, átment 11.
- Az Unitárius gimnáziumból 16, " 8.
- A református " 25, " 6.
- A vidéki gimnáziumokból 76, " 48.
- A legjobb középosztályzat 850.

Az eredmények között első helyen áll a
 kolozsvári Tarbut-gimnázium teljesítménye. A
 vizgára jelentkezett 10 fiú és 2 leány diák
 közül egy fiú bukott meg. Legjobb középosz-
 tályzat 680.

Fokozódott a tanulók felkészültsége

Az érettségi vizsgáztató bizottságok nagy
 komolysággal igyekeztek meggyőződni a matu-
 randusok tudásáról. A szóbeli vizsgálatokon fel-
 tűnő haladás volt tapasztalható a kisebbségi
 iskolák növendékeinél a román irodalom- és
 irodalomtörténetből. Lényegesen jobb volt az
 eredmény a tavalyinál a természettudományok-
 ban. E tekintetben határozottan érezhető volt
 az új rendszerű vizsga jótékony hatása, szem-
 ben a régi magyar tanrendszerrel, mely a ter-
 mészet tudományokkal meglehetősen mostoha-
 bánt. A francia nyelvben is erős előhaladás
 volt észlelhető, ami annak eredménye, hogy az
 idén egy évvel hosszabb időn át volt a tan-
 rendszerbe beleillesztve a francia nyelv taní-
 tása. Az idén szerepelt először az érettségi tár-
 gyak között a filozófia is. Bár az eredmény e
 tárgyban nem mondható kielégítőnek, mégis
 nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a tanulók
 részletudását egy egységes világképbe foglalja
 össze. A földrajzi feleleteknél érezhető volt,
 hogy a tárgy a VIII ik osztályban nem volt
 kötelező.

A Tarbut-iskolák érettségi mérlege

Mintán a tavalyihoz képest az idei éret-
 ségi eredmények elég kedvezően alakultak a
 Tarbut-iskolák érettségizői javára, szükségesnek
 tartottuk a kedvező eredmény okairól az isko-
 lák pedagógiai előadóját, Antal Márkot meg-
 kérdezni, aki kérdéseinkre a következő választ
 adta:

— Az érettségi vizsgálatokra a Tarbut-
 lyceum növendékei közül 10-en jelentkeztek: 12
 fiú és 3 leány. A lányok kivétel nélkül azok
 közül valók, akik a tavalyi szombati íráskény-
 szer miatt lépnek vissza az érettségi vizsgálat

tól. Ebben az évben ugyanis nem volt felső
 leány-tagozat. A 12 fiú közül 5 szintén a ta-
 valyi szombati íráskényszer miatt jelentkezett
 csak most vizsgára, míg a többi 7 a folyó év-
 ben végezte a 8 ik osztályt a Tarbutban.

— Az írásbeli vizsgán 1 leányt utasítottak
 vissza és 3 ideai fiú abszolválta, akik közül
 két fiú visszautasítását különösképen sajnálom,
 mert bizonyos, hogy a szóbeli vizsgán megál-
 lták volna helyüket. Hogy írásbelijük nem si-
 került, azt kizárólag kontemplatív természe-
 tüknek köszönhetik, ami miatt nem tudták
 kellő időben megcsinálni dolgozatukat. A szó-
 belire bocsájtott 11 növendék közül 1 tavalyi
 növendék bukott el csupán. Ennek a sorsa
 különösen megrendített, mert egyike volt a
 legjobban felkészülteknek. Kizárólag idegállá-
 pots miatt nem produkálhatott.

Megnyugtató hangulátban folytak le a vizsgák

— Vizsgák általában emelkedett hangulat-
 ban és bár teljes szigorúság mellett folytak le,
 mégis megnyugtatólag hatottak a tanulókra.
 Bogdan Duica egyetemi professzor, vizsga-
 bizottsági elnöknek az érdeme ez, de mellette
 azoknak a bizottsági tagoknak is, akik teljes
 mértékben átérték felelősségüket a jövődő
 generációval szemben, amelynek sorsa kezükbe
 volt letéve. Egyes kérdések talán nagyon is
 részletezők voltak, de egy-egy részlet nem
 tudása miatt nem törtek pálcát az érettségi-
 zők felett.

A zsidó vizsgázók kitűnően voltak felkészülve

— Ami a Tarbut növendékeinek felkészült-
 ségét és tudását illeti, természetesen én magam
 elfogult vagyok. Épen ezért a bizottság elnö-
 kére hivatkozom, aki az egész terem hallatára
 megkérdezte tőlem, hogy kik készítették elő
 tanítványainkat. Válaszom után azt a nyilat-
 kozatot tette, hogy növendékeink kitűnően
 vannak felkészülve, amiről már az írásbeli
 érettségin meggyőződést szerzett. Ez a dicséret
 főleg ezért tölt el örömmel, mert bár iskolánk-
 ban különböző nemzetiségű tanárok tanítanak,
 — a munka és ifjuság szeretete, tul faji és
 vallási határokon, egy magasabb szintézisbe
 tudta összefogni szorgalmas és kiváló munka-
 társaimat.

— Egy bizonyos: a Tarbut tanítványainak
 készütsége a tavalyihoz képest minden irány-
 ban feltűnő javulást mutat. Tagadhatatlan,
 hogy ha az új érettségi törvényt nem betűje,
 hanem szelleme szerint fogják alkalmazni:
 Románia már azért is jobb, jövőnek nézhet
 előbe, mert idővel egy minden tekintetben
 kiváló készütséggel fog rendelkezni.

A javulás okai

— Talán furcsán hangzik, de igaz, hogy a
 jelenleg lefolyt érettségi vizsgálatokon is a zsi-
 dóság sajtóságos népi sorsa tükröződött vissza.
 Harmadéve, hogy a Tarbut nyilvánossági jogát
 megvonták. E három év alatt az idégörő
 vizsgarendszernek — ha nem is abszolút érték-
 ben, — mégis megvolt a vizgázás szempontjá-
 kól az a haszna, hogy növendékeink rutiniro-
 zott vizgázók lettek. Az egyes vizsgákon meg-
 telálták az anyag olyan összefoglalását, hogy
 azt mindenkor helyesen alkalmazni tudták.
 Ezenfelül elérték azt, hogy román nyelvi tu-
 dásuk fejlődött. Fontos körülmény, hogy a 3
 év alatt állandó tanári kar alakult ki és a
 Tarbut teljessen áttért az állami tantervre, már
 pedig az érettségi vizsgán az állami tantervben
 előirt anyagról kérnek beszámolót. A rendse-
 resen megtartott szülői értekezleteken a tanári
 testület megtalálta a szülőkkel a kontaktust és
 meggyőzte a szülőket arról, hogy a kisebbségi
 iskoláknak nem az a célja, hogy a kisebbsé-
 gekhez tartozó gyermekeket a középiskolák
 Soylla és Charibdisén átszítse, hanem csak
 akkor tudja létjogosultságát kiküzdeni, ha a
 gyermekekkel szemben fokozottabb igényekkel
 lép fel és nevelő munkásságát nem u'olsó sor-
 ban arra fordítja, hogy a tehetségüknek meg-
 felelő pályákra szorítsa őket.

Arcböröm
 üdeségének titka
 a naponta használt

JSJS
 PUDER
 KRÉM-SZAPPAN

Ruhája molymentessé válik, ha Czinknél festtet, tisztítat

eny vagy el-
 ztos hatással.
 a
 l és minden
 lomban. Csak
 előnyösebb, a
 kaphatók.
 u nk hoz:
 szám.
 Braşov.

— A jövő tanévben fokozottabban kell súlyt fektetni a román irodalmi művek olvasására, a földrajz szemléltető előadására, a francia nyelvtanítás fokozottabb grammatikai alátámasztására s akkor hiszem, hogy a jövő évi eredmények még kielégítőbbek lesznek.

Az első országos eredmények

Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium közzétette az első bakkalaursági statisztikát. Bukarestben hat bizottság működött. Az első számú bizottságnál vizsgázott 108 tanuló, ebből átment 75, a második számú bizottságnál vizsgázott 107, átment 67, a harmadiknál vizsgázott 107, átment 51, a negyedik bizottságnál vizsgázott 82, átment 45, az ötödik-

nél vizsgázott 83, átment 42, a hatodiknál vizsgázott 100 tanuló, akik közül átment 69.

Nagyváradon 87 diák közül átment 31, Segesváron 114 közül átment 39, Temesváron az első bizottságnál vizsgázott 43 tanuló közül átment 22, a másodiknál 75, akik közül átment 22, Marosvásárhelyen 102 közül átment 49, Buzeuban 92 közül átment 47, Ismailban 41 közül 21, Piatra Neamtzban 137 közül átment 47 és Ploestiben 51 közül átment 18.

Azokon a helyeken, ahol a bukási százalékszám rossz, illetve katasztrófális, a közoktatásügyi minisztérium vizsgálatot indít. Ilyen vizsgálatot rendeltek el a ploesti eredmények ügyében.

Ma kerül parlament elé az alkoholilletékek felemeléséről szóló javaslat

A minisztertanács az aranyparitásukhoz való arányuk szerint határozta el a tisztviselők fizetésemelését

(Bucuresti-Bukarest, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt Averescu tábornok elnökletével minisztertanács volt, amelyen Lepadatu és Garoflid miniszterek ismertették a szesz italok illetékeinek felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet holnap a kamara elé terjesztenek és még ezen az ülésazon megszavaznak. A minisztertanács elhatározta, hogy Beszarabiában megszünteti a szeszmonopóliumot.

A minisztertanács azután a szövetségeknek Angliával szemben fennálló 400 ezer font sterling adósságával foglalkozott, azonban a határozathozatalt csütörtökre halasztotta.

A tanácskozás következő tárgyát a macedóniai románok Kadriaterbe való telepítése képezte és elhatározták, hogy újabb 250 családot fognak ezeken a vidékeken letelepíteni.

A minisztertanács végül a tisztviselők fizetésemelésének ügyével foglalkozott, a határozathozatalt szintén csütörtökre halasztotta.

A minisztertanács után Lepadatu pénzügyminiszter kijelentette a Rador tudósítójának, hogy a fizetésemelés az egyes kategóriáknál annál nagyobb lesz, minél nagyobb a különbség a jelenlegi fizetések aranyraértékelése és az 1916 évi fizetések aranyparitása között. A fizetésemelés havi részletekben fog megtörténni.

Csak jövő tavasszal változtatják meg a lakbérleti törvényt

A lakók szövetsége és a magántisztviselők küldöttsége Cudalbu igazságügyminiszternél

(Cluj Kolozsvár, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta a liberális kormány az üzlet-helyiségeket felszabadította bérmaximalás alól, a háztulajdonosok is energikus akciót indítottak a rekvirálás felfüggesztése és a lakbérmegállapítás szabadsága érdekében. A szakadatlan intervenciók eredményeképpen az a hír került forgalomba, hogy az igazságügyminisztérium most készíti elő az új lakbérleti törvénytervezetet, amely a háztulajdonosok sérelmeit orvosolja.

A lakók szövetségének bukaresti szervezete ma küldöttségileg kereste fel Cudalbu igazságügyminisztert, akinek memorandumot adtak át a lakók kívánásairól és egyben kérték, fejtsen ki véleményét az új lakbérleti törvénytervezetrel illetően.

Cudalbu miniszter válaszában kijelentette, hogy nem tud semmilyen pozitív ígéretet tenni. Átvesszi a memorandumot és igéri, hogy az elfogadható pontokat a tervezet előkészítésénél figyelembe fogja venni. Egyébként a kérdés még nem éppen aktuális, mert csak a jövő évi tavaszi ülésszak fogja a

javaslatot tárgyalni. Óhaja és intenciója az, hogy mindkét tábort kielégítse. Nem akarja, hogy a lakók, vagy háztulajdonosok elégedetlenek legyenek. Éppen ezért a javaslat előkészítése nagy figyelmet, körültekintést és időt igényel. Nem szabad elfelejteni, hogy a lakók nagy tábora köztisztviselők közül rekrutálódik, akiket nem lehet semmilyen körülmények között lakásikból kitenni.

Cudalbu igazságügyminiszter kijelentette még a lakók küldöttségének, hogy a kormány tanulmányozni fogja a lakbérleti szerződések megszabtatásának kérdését, egyúttal pedig megkezdi olcsóbb lakások építtetését.

A lakók küldöttsége után a magántisztviselők küldöttsége járult a miniszter elé, kérve, hogy velük szemben is ugyanazok az elvek érvényesüljenek, mint a köztisztviselőkkel.

Cudalbu igazságügyminiszter elismerte a kívánság jogosságát és biztosította a magántisztviselőket támogatásáról.

vanak, az olasz kormány is ismerje el és szüntesse meg a kisebbségekkel szemben alkalmazott kivételes intézkedéseket.

— Fehér Imre színtársulata Désen. Désről jelentik: Két nappal ezelőtt kezdte meg Fehér Imre kiváló színtársulata a dési ezezort. A minden tekintetben elsőrangú erőkkel összehajtott társulat műsorán, az évad legnagyobb sikert aratott oprett- és dráma újdonságai szerepelnek. Bemutató előadás estjén az „Orlov” című operett került színpadra. A társulat főerősségei: Biczó Margit, Fekete Rózi, Rohonczy Mihály, Rudas Bandi és Szakács Árpád.

— Elfogták egy veszedelmes rablógyilkost. A kolozsvári rendőrség bünyűgyi osztálya ártalmatlaná tette Nagy Sándor országosan körözött rablógyilkost. Nagy elsőszőr Kolozsváron követelt el kisebb nagyobb betöréseket és tolvajlásokat, majd Erzsébetfalvára ment, ahol éjnek idején egy vendéglőt meggyilkolt és kirabolt. Tettének elkövetése után Brassóba szökött, ahol a rendőrség letartóztatta. Innen azonban rövidesen megszökött és ma délelőtt a sétátáren sikerült őt az egyik detektív-csoportnak letartóztatni. Vallomása után átkísérik az ügyészségre.

— A népszövetségi liga a kisebbségi jogok elismerését követeli Olaszországtól. Londonból jelentik: A népszövetségi ligák kongresszusának jogügyi bizottságában a kisebbségi kérdés miatt heves vitákra került a sor az olasz delegátusok és a többi állam kiküldöttjei között. Több delegátus szövegelt, hogy Olaszország Tirolban és Felső Isztriában nem akarja elismerni a német és a szláv kisebbségek jogait. A kongresszus végül úgy határozott, hogy az olasz delegátusok közvetítésével felkéri Olaszországot, hogy azokat a kisebbségi jogokat, amelyek más országokban érvényben

Egy 45 HP 6 üléses
LUXUSAUTÓ
Benzgyártmány téli nyári carrosseriával
kitűnő állapotban
eladó.
Értekezhetni Str. Moldovei (Varga-u.) 4.
„Dacia” építési anyagraktár. 13:0

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes orvosi és háziorvosi zsidó napilapja
Szerkesztők: Glazkai János és dr. Marica Kraó
Felolvasó szerkesztő Dr. Marton Kraó
Az Uj Kelet cikkeit az alábbiakban olvashatja a közönség
megjelölésével megadják meg.

A mai naptár

Szerda
5686. Tamuz 23.
1926. július 7.

— Miklós herceg Masaryk elnöknel. Prágából jelentik: Miklós királyi herceg ma kihallgatáson jelent meg Masaryk elnöknel, majd Filodor prágai követtel együtt ebédre is vendége volt az elnöknek. Délután a herceg résztvett a sokol-ünnepségen, este pedig az Opera díszelőadásán.

— Mirahorian kolozsvári ideggyógyorvos sikere a pszichológusok párisi kongresszusán.

Párisból jelentik: Párisban a napokban tartották meg a negyedik nemzetközi pszichológiai konferenciát, amelyre a Népszövetség rendezésében 53 nemzet küldte el képviselőjét. Külön örömmel kell regisztrálnunk Románia delegáltjának, dr. Mirahorianak, a kolozsvári idegkliniká kiváló orvosának sikeres szereplését, aki az egyhátya rádió vibrációjáról és a kortikális centrumok automatizálásáról nagyérdékű felolvasásokat tartott. Mirahorian dr., akit máskülönbben meghívtak Filadelfiába két előadás megtartására, felolvasását a konferencia határozata értelmében a konferencián résztvett nemzetek nyelvén terjesztésük végett ki fogják nyomtatni.

— Októberben tárgyalják Anghelcsu perét a buzai prefektus ellen. Bukarestből jelentik: A bukaresti Tábla október 18-ra halasztotta Anghelcsu volt közoktatásügyi miniszternek a buzai prefektus ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt beadott panasz tárgyalását. A buzai prefektus tudvalegőleg letartóztatás és a megye területéről kiutasítása Anghelcsut.

— Millerand nem vállalta a Petijura-család képviselőt a Schwartzbarth-perben.

Párisból jelentik: Millerand volt köztársasági elnök, akit Petijura családja arra kért, hogy a Schwartzbarth elleni perben képviselje a bíróság előtt, a megbízást elhárította magától. Az ukránok azt állítják, hogy olyan magas honoráriumot követel, amit sem a család, sem az ukrán-párt előteremtene nem lett volna képes. Ezzel szemben a progresszív lapok azt állítják, hogy Millerand azért nem vállalta a védelmet, mert Franciaország mai közvéleménye mellett a per kimenetele a Petijura hívek számára nagyon is kétséges. Ezért a család egy másik ügyvédre gondoskodik. Valószínű, hogy politikust fognak választani, aki egyúttal ismertebb kriminálista is. Hir szerint Petijura családja kárterítési igényeket is támaszt Schwartzbarthtal szemben. Schwartzbarth tanút a törvényszéki szünet alatt nem fogják kihallgatni, hanem csak az ősz elején. A vizsgálóbíró elreádelte a zitomiri pogrom hírhedt szervezőjének, Palienkónak is kihallgatását. Ez a Palienko 1919 márciusa óta Berlinben tartózkodik. Hosszabb ideig kórházi alkalmazott volt, most pedig a Berlin melletti Tegelben lakik. A zitomiri pogromok alatt négyszáz zsidót gyilkoltak meg.

— Benzinrobbanás egy regáti állomáson. Bukarestből jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt tegnap Crimina állomáson, ahol felrobbant egy vagon benzin és az állomás raktára kigyulladt. A pályaudvart sikerült megmenteni.

— Tűzijáték, sómérccsárda, clouwnok, szabadsziapad, meglepetések, tánc, jazz band, konfetti, szerpentin, Haggibbor—Sómér kertünnepély, ulius tizenegy, délután és este, református kollégium.

— Elűtött egy embert a brassói fűrdő-vonat. Bukarestből jelentik: Tegnap sulyos autószerencsétlenség történt Alsótömösön, Urlateanu törvényszéki bíró autója áthaladt a vasuti töltésen, amikor arra robogott a predéal-brassói fűrdő-vonat. A vonat elűtötte az autót, amely teljesen összetört. Az utasok sulyosan megsebesültek.

Sa
a várva
kzni a
maga r
kája é
széles r
meg. É
ma köz
Alexand
berger
vett jó
Morris
naikat
Baratoff
több a
szerül:
orkeszte
nézi eg

halala.
szódot
Baruch
cellán n
reskedő
fordult
differen
Baruch
és szeg
igazát v
ték az t
goztatta,
rá kell
a pórt.
tér, a p
állva be
két szót
eszmélet
megérkez

— F
lesztina
„Compag
közlése s
sitének l
Konstant
meg az t
indul ma

— F
szörmene
kedett, a
hunyt. D
örvendet
nél akart

— M
albán e
olasz ki
„Novoszt
olaz kir
rályhoz,
sági elnö
közvélem
ellen, me
bania val
is nehézs
túl vitele

— M
nem dif
pestről je
ki mondott
máló. Az
folyólag t
hogy egy
nyilvánita
ja ára sz
matik. Az
zsidó szár
pesti lako
dot. Paik
nagyénje
a bíróság

Hu
Össze
Gazda
pénzö

KÖZGAZDASÁG

Április óta felére csökkent Románia vámjövödelme

Az árubehozatal minimálisra redukálódott a vámtarifa emelése óta. Megjelent a pénzügyminisztérium hivatalos vámforgalmi statisztikája

(Cluj-Kolozsvár, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország vámhivatalainak adatai alapján most hozta nyilvánosságra a pénzügyminisztérium az 1926 első harmadáról szóló kiviteli és behozatali statisztikát. A hivatalos statisztika legzembetűnőbb jelensége az, hogy a védővámok életteléptetése óta Románia importja lényegesen csökkent. Erre a legjellemzőbb adat a temesvári vámhivatal forgalma. Temesváron januárban, februárban és márciusban, tehát a vámtarifa felemelése előtt, 99 millió 800 ezer lej volt a vámbevétel, vagyis átlag 33 millió lej havonta. Ezzel szemben már áprilisban a fel-emelt vámtarifák után csak 14 millió lej folyt be. Tényleges árubehozatalban az aránytalanság még élesebb, minthogy a 14 millió lej már magas vámtételek mellett folyt be, tehát arány-

lag kevesebb áru után fiztették.

Legnagyobb forgalma Erdélyben a nagyváradi vámhivatalnak volt, ahol az első három hónapban 58 millió lej volt a vámbevétel, tehát havonként átlag 19 millió, áprilisban már csak 12 millió. Aradon az első három hónapban 61 4 millió, áprilisban csak 10 3 millió.

Még feltűnőbb aránytalanság a kolozsvári és szatmári vámhivataloknál. Kolozsváron 1926 első hónapjában 379 millió lej volt a vámbevétel, tehát havonként átlag közel 13 millió lej, áprilisban már csak 6 5 millió lej, tehát az azelőtti átlagos forgalomnak a fele. Szatmáron januártól márciusig 338 millió, áprilisban már csak 56 millió.

A régi kaa kevésbé érezhető a behozatal csökkenése, általában azonban itt is redukálás mutatkozik.

TÖZSDE

Július 6 án

A lej Zárszállás 245,00 - 245,00, Párizsban 1740, Budapestben 335, Bécsben 334,25, Prágában —, Berlinben 210,39

Kolozsvár. Kevés üzletkötéssel tartozkodó irányzat. Az árfolyamok a következők:

Bécs 30 30 - 30 50, Prága 6 38 - 6 42 Budapest 825 - 330, Páris 5 15 - 5 95, Zürich 41 80 - 42 00, Newyork 215 00 - 216 50, London 1052 - 1056, Milánó 7 70 - 7 80.

Zürich. Zárlat: Berlin 203,97, Amsterdam 267 50, Newyork 516 50, London 2511 50, Páris 1572 00, Milánó 1772 00, Prága 1530 00, Budapest 72 25, Belgrád 914 50, Bukarest 245 00 - 245 00, Varsó 53 00, Bécs 73 00.

Bukarest. Devizák: Páris 5 75, Berlin 51 65, London 1052 00, Newyork 215 75, Milánó 7 50, Zürich 41 90, Bécs 30 65, Prága 6 42, Brüsszel —, Budapest 30 65.

Bukarest. Valuták: Napoleon 840, német márka 51 00, leva 160, török lira 113 font sterling 1040, francia frank 6 30, svájci frank 41 00, olasz lira 7 50, drachma 2 75, dinár 3 80, dollár 215 00, lengyel forint 17 —, osztrák schilling 31 00, magyar korona 31 00, cseh korona 6 30, belga frank —, holland forint —.

Ellentétes hírek az egyszerűbbes forgalmi adónak pauszáiban fizetéséről. Néhány nappal ezelőtt közölte az Uj Kelet a pénzügyminisztérium új rendelkezését a forgalmi adónak általános fizetéséről. A rendelkezés szerint a 400 ezer lejnél kisebb évi forgalmu adózók a rendelkezés kiadásától számított 25 napon belül kérvényezhetik egyszerűbbes adójuknak egy összegben való megállapítását erre az évre. Ezzel ellentétben most a kolozsvári pénzügyigazgatóság által közölt információk, hogy az egyszerűbbes forgalmi adónak általános fizetését végett eddig beérkezett kérvényeket elintézték. Az ezután beérkező kérvényeket azonban már csak olyan értelemben fogják elintézni, hogy a kedvezmény megadását 1927 július 1-től számít.

A bécsi Zentralbank der Deutschen Sparkassen fizetésképtelensége és az erdélyi bankok. A szolidnak hitt, nagymultu bécsi Angol-Osztrák bank megrendülése, illetve beolvadása után is nagy feltűnést keltett az egész közép-európai pénzügyben a bécsi Centralbank der Deutschen Sparkassen A. G. fizetésképtelensége. Ez a bank egyike a bécsi piac legnagyobb pénzügyintézetének és főleg az ausztriai előjósághitel finanszírozásával foglalkozott. Ezen a réven, exportunk után került kapcsolatba az erdélyi és bányászati pénzügyintézetekkel is, úgy, hogy az itteni bankok jórésze hitel és devizaüzleti összeköttetésben áll a

Centralbankkal. Sőt éppen ezen összeköttetés révén más vállalatoknak és magánosoknak is kövelelések vannak a fizetési zavarokba jutott bécsi banknál. Pénzügyintézetünknek így rendkívül kellemetlen meglepetést okozott a bécsi bank válsága. A napokban a helyzet azonban tisztult, amennyiben a „Neue Freie Presse” jelentése szerint az osztrák állam magára vállalta a bank szanálását. Más bécsi lapok jelentése szerint ugyan ez még nem fix dolog, tekintettel azonban arra, hogy a banknál az osztrák birtokosok és gazdák tömegei érdekelve vannak, bizonyosra vehetjük, hogy a bank ügyeit szanálják és így az erdélyi érdekeltek sem károsodnak.

Hétvenmillió lej az állam érdeklése a Kiskapusi és Kudzsiri Vasműveknél. Július 4 én jelent meg a „Monitorul Oficial”-ban a Kiskapusi és Kudzsiri Vasművek felértékeléséről szóló minisztertanácsi jegyzőkönyv. A minisztertanács jóváhagyta a telkek, épületek, berendezések és gépek felértékelését, amelyek az állam aportját képezik a vállalatban. A felértékelés szerint az állami érdeklenség értéke 70 millió lej, amelyért 140 ezer drb. névreszülő részvényt kap az államkincstár.

Hárommillió fontot kér a kormány külföldi szénvásárlásra. Bukarestből jelentik: A kormány törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé egy 3 millió font sterlinges póthitelről. Ebből az összegből külföldi szén megvásárolni a CFR számára.

Csehszlovákia és Románia kereskedelmi kapcsolatai. A bukaresti „Argus” — mintegy válaszul a „Prager Presse” romániai számára — csehszlovákiai számot adott ki, amelyben többek között dr. Frantisek Perontka cseh kereskedelemügyi miniszter is cikket írt a két ország kereskedelmi kapcsolatairól. A miniszter megállapítja, hogy a kedvező előfeltételek ellenére sem alakult még ki Románia és Csehszlovákia között a kereskedelmi összeköttetés olyan mértékben, amint azt várni lehetne. A cseheknek szállító államok sorában Románia tizenegyedik helyen áll, viszont ötödik azon országok között, amelyek Csehszlovákiából importálnak. A jelenlegi kapcsolat kimélyítése érdekében, írja Perontka miniszter, a két ország közötti kereskedelmi egyezményt ki kellene bővíteni egy tarifa-konvencióval. Igen tartózkodó hangon ír a miniszter az új román importtarifáról, amely érzékenyen sújta a csehszlovák export két főiparát, a vasipart és textilipart. Az „Argus” részletes statisztikát is közöl Románia és Csehszlovákia hetévi áruforgalmáról.

Magyarországon sorra bojkott alá veszik a cseh árucikkeket. Egy héttel ezelőtt szavazta meg tudvalevően a cseh parlament az új importvámot, amellyel a belföldi termelés érdekeit akarta szolgálni és amely azon államok ellen irányul, amelyek gabona-

Megjöttek a vilnaiak!

Nagy zsidó alkotásokat színpadra hoznak nagy zsidó művészek!

Megszólalnak:

S. Ansky, Osip Dymow, Peretz Hirschbein, N. Evreimow.

A vilnai színtársulat hat vendégjátéka

a kolozsvári Magyar Színházban

Szerda, jul. 7. **Nap és éj.** (Ansky háromfelvonásos tragédiája) Kezdeté este 9 órakor.

Csütörtök, jul. 8. **Szomorúságának énekese.** (Osip Dymow háromfelvonásos tragédiája) Kezdeté este 9 órakor.

Szombat, jul. 10. **Dybuk.** (Ansky háromfelvonásos drámai legendája) Kezdeté este fél 10 órakor.

Vasárnap, jul. 10. délután. **Zöld mezők.** (Peretz Hirschbein háromfelvonásos dráma) Kezdeté fél 3 órakor.

Vasárnap, jul. 10. este. **A földnég.** (N. Evreimow háromfelvonásos vígjátéka) Kezdeté 9 órakor.

Hétfő, július 11. **Dybuk.** (Ansky háromfelvonásos drámai legendája) Kezdeté este 9 órakor.

Jegyek a Magyar Színház pénztáránál.

Alapított 1904-ben

Kohn-féle izr. leánynevelő intézet és internátus - Levoce (Lőose), Csehszlovákia

Továbbképző intézet jó családból való leányoknak, kik iskoláik befejezése után, idegen nyelvekben zseniben festészetben, kézimunkában képzést kapnak. Melléttantárgyak: irodalom, világtörténet, földrajz és egészségügy.

Egyéni nevelés, szigorú felügyelet és a legjobb ellátás. Prospaktus: kívánatra küldi az Igazgatóság. - Szlovenszko egyetemes intézete, hol a német nyelvet elsajátítani lehet.

Schorr Noldi, Merode és Salgó szórakoztatják önt reggel 3 óráig kíváncsan a „CIY” kávéházban. Belépődíj és tányérozás nincs.

Hirdessen az Uj Keletben

Weisz Adolf **uriszaházát áthelyezte Calea Regele Ferdinand 17. sz. alá**

Szerda, f...
főlegük...
el, így első...
ellen. Min...
tett már P...
eredmény...
szerint a...
megy...
seregs...
eredés a...
és győri k...
kottot a c...
lő. Öt sz...
szemben. M...
dők is sz...
delmi és...
egy esle...
meglehető...
a csehek...
járna. Nem...
tudja hód...
elptől t...
eren jelens...
a túlzó ag...
diplomácia...
kedelmi t...
kormány t...
s megkérd...
dolják leh...
vámok me...
uj agrár...
magyar bu...
jelent, ho...
szűlőben...
minden bi...
lani Romá...
állam gab...
van a cseh...
T. C. Tiszt...
vizimalom...
vel szer...
Ilsz...
ahol sajtó...
Riválótiszte...
Kérjen a...
FL...
műipari fe...
Kötő-uj. K...
fes...
Cimfestő...
épületfest...
irtás jótáll...
SZIN...
Toto. A...
késül nagy...
ban egy eg...
dipesten is...
jövő hét kö...
A viln...
Lázás érde...
világhírű v...
fól zerelesei...
meg vendég...
kezdődnek...
órákor kezd...
előre gondos...
sok napján...
rál kapható...
Szerda: Na...
dégjáv...
órákor...
Csütörtök: ...
vésztá...
kal. E...
Péntek: Cse...
Iházs...
Szombat 6...
árakk...
Soroza...
Szombat fél...
sulat...
rozat...
Vasárnap fé...
társule...
Soroza

SPORT

Jönnek az Amateurok

(Cluj-Kolozsvár, július 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton és vasárnap páratlan sport-attrakcióban lesz része Kolozsvár közönségének: a bécsi Amateurok, Ausztria ezévi bajnoksapata és a világhírű ausztriai futballsport ugyancsak világhírű nagy mestere látogat le komplett első csapatával Kolozsvárra. Az Amateurokat, úgy hisszük, nem kell a sport iránt érdeklődőknek bemutatni. Hírnevük, hatalmas tudásuk a világ legtávolabbi részeiben is ismertté tette nevüket, ahol csak sport iránt érdeklődnek. Az Amateurok tanítómesterei és talán egyedül hivatott reprezentánsai annak a futballszisztémának, amely páratlan tökélyvel egyesíti magában a hajszálfinom lapos passzokkal dolgozó és háromszögjátékra épített skót stílus, valamint a nyugtalanabb temperamentumnak megfelelő kicken-rush rendszer elveit és a futballjátékot a testedés köréből a művészet határáig emeli fel.

Nem is annyira sport az, amit az Amateurok nyújtanak, hanem inkább a futballjáték virtuozmestereinek szenzáprázató produkciója. Különösen mióta a Konrád-fivérek, az MTK volt híres krekkjei trénerként és játékosként a violett színeiben szerepelnek, különösen ettől az időtől kezdve mutatnak az Amateurok bámulatos fejlődést és ma vitán felül Közép-Európa legjobb együtteseként vannak elismervé. Konrád Kálmán, a csapat jobbösszekötője, minden idő legnagyobb taktikusaként van elismervé, akiről a kényes izéű bécsi sajtó is állandóan az elragadtatás és csodálat legékebb szólamával emlekszik meg. Kivüle Cuti, Sindelár, Hierländer és Wiser alkotják a csatárláncot, valamennyien többszörös osztrák válogatottak és az osztrák futballsport legkiválóbbjai. A Kurtz-Briza Gy-er összeállítású fedezetor semmibe sem marad el a csatárcsere kireteles klasszisától és ennek a páratlan együttesnek meló kiegészítése a közvetlen védelem: Lohrmann, a két méter magas német kapusbírá és a Blizenetz-Tandler háttvédpár.

Az Amateur ellenfeli szombaton a Victoria, vasárnap a Haggibbor megerősített együttese lesznek. A mérkőzések iránt, amelyek valóban páratlan sportélményt ígérnek, eddig még nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg. Mísem jellemzőbb erre, mint az, hogy a távoli vidékről is tömegesen érkeznek előjegyzések az „Optica“ látzerüzletbe (Egyetem-u. 1.), ahol a mérkőzések jegyeit elővételben árúsítják.

Tisztviselők kirándulása. A kolozsvári Alkalmazottak Szövetségének turisztikai szakosztálya első kirándulását július 11-én, vasárnap rendezi a régi cseppkőbarlanghoz. Résztvételi díj személyenként 150 lej, amelyben az oda- és visszautazás költsége benne van. Élrel miszerről mindenki maga gondoskodik. A kellemesnek ígérkező kirándulás külön érdekes sége, hogy a megállapított program szerint a barlangnál a nagyváradi tisztviselők kiránduló csapatával fog a kolozsvári tisztviselők kirándulócsapata találkozni. A kiránduláson minden tisztviselőt egyaránt szívesen látnak, akár tagja a Szövetségnek, akár nem. A kiránduláson résztvenni szándékozók előjegyzés végett jelentkezzenek lehetőleg július 9-ig bezárolag az „Optica“ Str. Universitáii (Egyetem-utca) 1. alatti műszerüzletben.

fölöslegüket eddig Csehszlovákiában helyezték el, így elsősorban Románia és Magyarország ellen. Mindkét állam diplomáciai lépéseket tett már Prágában, ezidig azonban minden eredmény nélkül. Budapesti tudósítónk távirata szerint a „S Orai Ujság“ úgy értesül, hogy magyarországi üzleti körökben óriási az elkeseredés a cseh vámtörvény miatt. A debreceni és győri kereskedők már kimondták a bojkottot a cseh iparcikkkel, valamint a textil, bőrt és szővött, üveg, díszmű és játékarúkkal szemben. Most már a budapesti kereskedelmi és iparkamarában kijelentették, hogy egy esetleges vámháború Magyarországon is meglehetősen éreztetné kellemetlen hatását, de a csehekre még súlyosabb következményekkel járna. Nem valószínű, hogy a cseh ipar vissza tudja hódítani a magyar piacot, ha az egyszer elpártol tőle. Csehország hivatalos körei éppen ezen jelenségek láttára kezdenek már engedni a túlzó agrárius felfogásból. Prága legutóbbi diplomáciai uo a sürgette Budapesten a kereskedelmi tárgyalások megkezdését. A magyar kormány tegnap válaszolt a cseh kormányának megkérdésére, milyen tárgyalási alapon gondolják lehetőségre a csehek a kiméletlen agrárvámok mellett a megegyezést, mert hiszen az új agrárvámok szinte lehetetlenné teszik a magyar buza kivitelét. Mindez lényegében azt jelenti, hogy magyar-cseh vámháború van készenlőben s az agrárérdekek közösége révén minden bizonnyal Magyarország mellé fog állani Románia és Jugoszlávia is, mert a két állam gabonaszéportjára szintén káros hatással van a cseh védővám.

T. C. Tisztelettel értesítem, hogy „Dicsősémmártoni vizimalom lisztlerakata“ cég alatt az Albina é, ültével szemben, **Dicsősémmártonban**

Lisztüzletet nyitottam,

ahol sajtó őrlésű, valamint bánáti liszteteket árúsítok. Hívólistisztelettel **Farkas Andor**, malomtulajdonos

Kérjen ajánlatot

FLEGLER

műipari festő-állalattól, Cluj, Str. I. Rațiu [volt Kötő-u]. Készít a legegyszerűbbtől a legdíszeesebb **festő munkákat**. Cimfestő, szobafestő, zománccfényező mázó és épületfestési munkákat. Fertőtlenítés és főregirtás jótállás mellett. Vidéki megrendelést vállal.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

a színházi irada közleményei

Toto. Az idei évad utolsó operett-premierjére készült nagy kedvvel az énekes személyzet. Párisban egy egész évig megszokás nélkül adták. Budapestben is 100 előadást ért meg. Premierje a jövő hét közepén lesz.

A vilnai művész-társulat vendégjátéka. Lázás érdeklőd s el várja Kolozsvár közönsége a világhírű vilnai színházát. S ját díszleteikkel, föl zseléseikkel ékeziknek s szerdán este kezdik meg vendégszereplésüket. Az előadások 9 órakor kezdődnek, kivéve a szonati estét, amikor fél 10 órakor kezdődik az előadásuk. Jegyről tarácsoos előre gondoskodni, mert előreláthatólag az előadások napján már egyetlen jegy sem lesz a pézstárál kapható.

Magyar Színház heti műsora

- Szerda: Nap és éj (A vilnai művész-társulat vendégjátéka. Főlemelt helyárrakkal. Kezdeté 9 órakor. Sorozat 461)
- Csütörtök: Szomorúságának énekes (A vilnai művész-társulat vendégjátéka. Főlemelt helyárrakkal. Kezdeté 9 órakor. Sorozat 462)
- Péntek: Csókos asszony (Pntér Böske, László és Ihászszal. Sorozat 463)
- Szombat 6-kor: Marisa grófnő (Lesz állított helyárrakkal, Karácsonyi Ili, László és Ihászszal. Sorozat 464)
- Szombat fél 10 kor: Dybuck (A vilnai művész-társulat vendégjátéka. Főlemelt helyárrak. Sorozat 465)
- Vasárnap fél 3 kor: Zöld mezők (A vilnai művész-társulat vendégjátéka. Rendes helyárrakkal. Sorozat 466)

Üvegcsiszolás!

Butor- és fali tükrök 2-8 mm. vastagságban, minden méretben és kivitelben, u. m. sarkos, ovál és csok. Finn-tükör 2 mm. vastag, eredeti táblákban és kivéve. Autó-üveg. **Tükörjavítás** Üveg rézbe foglalása művézi kivitelben. Tükör és tükrőüveg-raktár. — Hajlított üveg.

„VENUS“ üvegcsiszoló és tükrőgyár, Friedrich & Co. közteresei társaság, Scneidergasse No 4, Sibiu.

Kalás kiszolgálás. Előnyös szállítás.

Dental Depot

a Weiss & Schwarz bécsi cég Cluj-i lerakata

Cluj (Kolozsvár) Egyetem-u. 1., II. em.

Hess

mérlege minőségi munka

Hess Victor, Sibiu első romániai mérleggyár.

- Tenni - nadrág
- Vászon - öltöny
- Lüster - saccók

Neumann M.

Cluj, Piata Unirii (Főter) 14

A közönség által elismert legjobb sör márkák:

a kolozsvári **CZELL** sörfözde

„URSUS“

világos,

„HERKULES“

barna különleges sőrei mindenütt kaphatók!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 20% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

LAKÁS

Kisebb butorozott szobát keresek központban. Ünlő-utca előnyben. „Ideális lakó” jellegére kiadható. 1831

2 szoba konyhás lakást keresek, magas bért fizetek. Címet kérem a kiadóban leadni. 378

Hebe fürdőben, Román-nyelvi nyelvtan, szobák komforttal, berendezéssel, szellőztetéssel és villákban megrendelhetők. Lékai 1288

Külön bejárati szoba úri embernek azonnal kiadó. Ajánlatok „Fürdőszoba használati” jellegére a kiadóba.

Lakást kaphat egy szoba takarításért egy zsidó házaspár vagy özvegy asszony, leány gyermekkel, d. e. 10-ig, d. u. 3-ig vagyok (tthon, Kleinnéfal, Király-utca 43. 1871

ÁLLÁST KERES

Gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. Cím a kiadóban.

Kaucióval rendelkező egyén pénzeszedői állást keres. Cím a kiadóban.

Perfekt könyvelő állást keres. Szíves megkereséseket „Dispositiósoké” jellegére kérek. 988

ADÁS-VÉTEL

Eladó

hálószobaberendezés Monostori-ut 58.

Menyasszonyok figyelmébe! Eladó 1 ágyú itó, 2 függöny Rischelieu és angol madeira béziumkával. Megtekinthető este 7-től és vasárnap d. e. 10-1-ig Fellegrávi-ut 9 jobbra II-ik ajtó.

Veszek

Tejet, vaját és más prima tejterméket. Elek, „Aurora”-lap, P. M. Viteazul (Széchenyi-ter) 14 sz.

Legelőbb bevásárlási forrás! Anton Rosenzweig Alapított 1890 Cluj, Széchenyi-ter 37-33 (Saját ház) **קניית ומוכרת מוצרי חלב** **מחירים זולים** **מבחר מוצרים** **מבחר מוצרים** Héber könyv és rituális cikkek nagykereskedése. 1858

Van szerencsénk értesíteni a helybeli és vidéki kereskedő urakat, hogy „Argus” név alatt Brassóban, Hosszu-utca 21. szám alatt liszt- és terményügynökséget iródtunk nyitottunk

Kérjük a tisztelt kereskedő urakat, szíveskedjenek szükségletük beszerzése előtt bennünket is felkeresni ajánlattétel végett. Legjobb bánáti és regáti cégekkel való összeköttetésünk folytán állandóan a legalacsonyabb napi árban ajánlhatunk. Főtörök-vésünk az, hogy a t. kereskedő urak legnagyobb megelégedésüket kideremeljük. Jelenleg több vagon elsőrendű regáti nullás és főzölyiszt eladására van megbízásunk, nagyon olcsó árban, mintával szolgálhatunk. Tessék ajánlatot kérni.

Rosenbaum & Co.
ARGUS
liszt és terményügynökség

KÜLÖNFÉLE

Irodahelyiségek Wessalényi-utca-ban kiadók. Jelenovitz ruházlet. 1378

Gyakorlott könyvelő órák-nyelvést vállal. Megkérte éseket, „Óráknyelvést” címre kérek. 988

Hajhullás

és hajkorpa ellen legjobban az „Egger Petrol”. Kapható minden gyógyszerárban és drogueria-ban.

Uri leány úri fiúval francia és német levelezést folytat a. Leveleket „Vakáció” címre kérek.

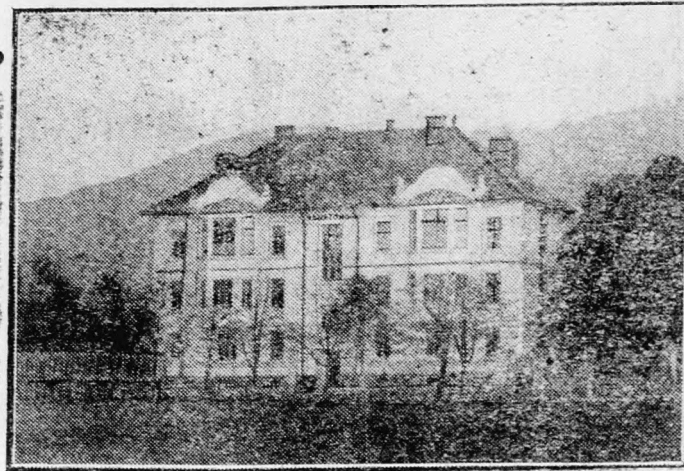
Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospectusok stb.) írógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készülnek. Főlvétel Friedmann könyvkereskedésben, Főter. 842

Nyomdászok. Azonnal adó: 1 db. 12es Sigl gyors-sajtó motorral, 1 db. Anger téglanyomó 400 kg. jó betű, 50 kg. rézanyag. Révész Ernő könyvkereskedés, Tg.-Mures

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné-féle szakácskönyvet, amely az összes zöldségfélék és gyümölcsök befezés-módját, továbbá a legkülönbözőbb ételek gazdaságos előállítás módját tartalmazza, eddig már 25,000 pld. van forgalomban. Kapható az UJ KELET könyvosztályában és Fűssy J. könyvkiadónál, Tordán.

Város közvetlen közelében bérelnék nagyobb gyümölcsösöt. Ajánlatokat „Gyümölcsös” jellegre kérek. 450

Könyv- és papírkereskedő segédet, fiatal, de jó munkakerőt azonnal keresek. Ajánlatokat fényképpel és igényekkel kérek. Révész Ernő, Marosvásárhely.

Dr. LEONHARDT és Dr. FLECHTENMACHER SZANATORIUMA BRASSÓ—BRASOV

Kut utca 42 e, T.letoa 150 szám.

Ujnan épült modern gyógyintézet, melyben elsősorban sebészeti nőgyógyászati és szülészeti betegek fogadtatnak, de ragályos és elmebetegek kivételével mindenféle más beteg is. A sanatórium a főpályaudvartól néhány perc alatt elérhető.

Modern sebészeti felszerelés külön aszeptikus és szepikus műtőtermekkel. Röntgenintézet (átvilágítás, fényképezés, kezelés). Modern villanykezelés a legújabb gépekkel (Diatermia, Kvarc- és Sollylampa, villanymasszage, Galvanizatio, Faradizatio, villanyhőfürdő, endoskópia, stb.). Lift. Elsőrendű ellátás. Három betegosztály. Szegényeknek kedvezményes árak. A betegek az állomástól és a városból a sanatóriumba való szállítást az intézet vállalja. Vezető orvosok és tulajdonosok:

Dr. Leonhardt János

a segésvári közpórház volt igazgató sebész-főorvosa.

ifj. dr. Flechtenmacher Károly volt klinikai tanársegéd és volt brassói sebészeti sanatóriumának vezető orvosa.

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNYOK A LEGJOBB REKLÁM

Kadima-nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levelepapírok, bál- és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Kérjen ajánlatot

Zsidó ének és zene-művek.

20% felár.

- Engel: 50 smiroth L'jladim (kiséret nélkül) 75
- zongorakísérettel) I. füzet, 6 ének — 97
- Ebből egyes dalok: Moide anih, Elijah hanavi, L'pol ra'am, Bad scha l'moseche, Likrath schabath, B'mozaej schabath — — — egyenkint 50
- Engel: 5 Schirej am (5 népdal) — 150
- Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schnia, Klip klap — — — — — 39
- Ashwath rajah, Han hu — — — — 51
- Engel: Jaldej-ssadeh (Feldkinder) 6 ének I. rész — — — — — 115
- Ebből egyes dalok: Jaldej-ssadeh, Nigun, Ba, ba chawer és Zis' im, Schiroth geschem — — — — — 39
- Engel Jaldej-ssadeh II. f. (5 dal) — 102
- Ebből egyes dalok: Gamadim; Shira Chadescha; Kol haorogin; Parrar Kajitz — — — — — 48
- Engel: Hymnon lamschorer (Hymnus an den Dichter) — — — — — 58

- Ssaminski: El jiwne hagail (Négyzólamu 48
- Ani hadal (Ja, arm bin ich) (Négyzólamu) 48
- Kaplan: Numah ferach (Zongorakísérettel) 48
- Engel: Kinderlieder II. füzet — — 150
- Ebből egyes dalok: Hatapuach: Schewuoth, Purim, Maasch — — 48
- Gladstein „Ruth, Boas” (Zongora ének) 90
- Engel: Jüdische Volkslieder IV. köt. — 180
- Ebből egyes dalok: Imah Hatodi, Hasdam Mischenolad Sch ruach rach, Oj nechomele, Och ach B-jamenu — — — — — 48
- Dalok Tschernichowski versekre: Engel: Omrim jeschna Arez — — 58
- Zongora-darabok**
- Engel: Jüd. Volkweisenkranz (2 és 4 kézre) 190
- Öt zongoradarab — — — — 150
- Ebből egyes darabok — — — — 48
- Rosowsky: Poem — — — — — 115
- Aisberg: Hebraische Rapsodie — — 100
- Hatikwah — — — — — 36

Kaphatók az

Uj Kelet könyvosztályában, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett

Természetes ásványvíz.

VICHY

Óvakodjunk az utánzatoktól.

Celestin Grand-Grille Hopital

Vichy-Etat só lugsavas, emészthető víz házikészítése Vichy-Etat pastilák evés után elősegítik az emésztést

A francia állam forrása:

bevált: csuznál, hólyagbántalmaknál, cukorbetegségnél, izületi fájdalomoknál.

Kitűnően használt májbetegségeknek.

gyomor-fájdalmaknál.

Julyus 7
HER
MA
zám.
st, mely-
yaszati-
de ra-
minden-
a a fő-
elérhető.
(átviltá-
Kvarcz-
) Lift.
lomástól
onosok:
oly
sebészeti

A román kir. Belügyminister 4551 A. 13. III. 1926.

A róm. kath. Népszövetség dévai tagozata javára engedélyezett és a

Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezete Rendezésében

1926 évi július hó 15-én a clujji

Primaria (Városháza) udvarán megtartandó Sorsjátéka

**Összes nyeremények mindennemű ille-
téktől való mentességét garantáljuk.**

Tehát netto 100 leierért

veszi birtokába a szerencsés nyerő az összes nyereményeket.

Főnyeremény:

Egy 6 hengeres, 6 üléses luxus „Benz“ automobil, a leg-
újabb típusu, 50 lóerős, Bosch világítással, önindítóval,
Rolls-Royce féderézéssel.

II. nyeremény: 25.000.- lei készpénz

III. „ 10.000.- „ „

IV. „ 5.000.- „ „

V. 100 NYEREMÉNY Á 100 LEI 10.000.-

Nincs vesztegetni való idő T. C. siessen az alábbi bizományosaink vala-
melyikéhez és vásárolja meg azonnal sorsjegyét.

CLUJON: Dumbrava-tőzsde, Városháza I. szám, Akontz Fötér 6, Stief O. Unirii 13, Gergely Utóda Fötér, Bernáth papírüzlet, Willing fodrász, C. A. G. garage Egyetem 10, Griss bodega Egyetem 7. Banciu tőzsde Reg. Maria 48, Nevelics bodega Reg, Maria 27, Erdélyi Gazd. Bank, Rudolf Mosse, Ujság kiadóhivatala, Spacsek fodrász, Reg. Maria 12, Farkas virágüzlet, Ullmann virágüzlet, Körmendy író-gépüzlet, Elastica vulkanizáló, Continental vulkanizáló, Zeus szövet-keresk. Reg. Maria 6, **Calea Victoriei** (v. Kossuth L. utca) Hoch fodrász 58. sz, Binder tőzsde 32. sz, Pálffy tőzsde ref. theologia, Hersch fodrász 103. Pataki fodrász 36. Nagy étterem 37. „Astra“ 43. sz, Szabó fodrász 7, **Dávid F-u:** Kiss fodrász, **Str. Iuliu Maniu** (Szentegyház) Voith ötvös, Calea Reg. Ferdinand (Wesselényi és Ferencz József út:) Palocsay virágüzlet, Takács-cukrászda 35, Dudás fodrász Uránia palota, Gergely 86 sz. Magyarossy kereskedő 100 sz. Anticar 102 sz, Providentia, Bagyula fodrász 77 szám, Krämer fodrász 115 sz., **Str. Memorandului (volt Unió)** Tutungerie 1. sz, Polg. Takarékpénztár 3. sz, Ambrus fodrász, Károlyi cukrászda, **Str. Moșilor (v. Monostor)** Bartha fodrász 49 sz. Jak-sics fodrász 53 sz, Blöz Endre fodrász 102. sz, Ales, bodega 105. sz, **Str. V. Babeș (v. Trefort)** Tutungeria 5. sz, **Óvár Dr. Ridély H. Str. Baia (v. Fürdő)** Parvu bodega Diana fürdő, **Calea Dorobanților (v. Honvéd)** Patuș fodrász 45. sz, Taar fodrász 13 sz. **P. Ștefan cel Mare** (v. Hunyadi-tér) Dombi fodrász, Sebestyén fodrász 13. sz, **Heltai-u.** Tutungerie 1. sz, Özv. Latzina tőzsde, **Pata-u.** Téglás bacanie, **Str. N. Iorga** (v. Jókai) Tutin fodrász 15 sz. **Str. Barițiu** (v. Malom-u.) Legman tőzsde 8 sz. **P. M. Viteazul** (volt Szécsenyi-tér) Reszling fodrász, **Str. Clemenceau** (v. Postakert-u.) Özv. Reményi-tőzsde, **Str. Closca** (v. Fecske) Takács restaurant, **Str. Paris** (v. Papp) Kovács fodrász 54 sz. **Calea Traian** (v. Árpád Papp S. fodrász, **Str. Oituz** (v. Szent László) Kovács G. I. szám Valkai Ștefan 14. sz, **Renner börgyár** Nagy Ferencz cantin, **Str. Bucovina** (v. Varga) Marginean George, Özv. Ábrahám L.-né 17. **Külkajántói-ut** Kertész M. bodega, **Str. Marășești** (v. Krizbai) Szeres Antal.

VIDÉKEN: Oradea-Mare Tuungerie Gen. Mosoiu 3, Tutungerie Alexandri 7, Minerva Cafenea Fötér 4, Belvárosi tőzsde Reg. Ferdinand Sonnenwirth P. M. Viteazul 6, Librărie Reg. Ferd. 11, Tutungerie P. M. Viteazul 3, Restaurant Nic. Jorga 19, Herman Ferencné Fötér 5, Favorit Cukorka-üzlet 6, Garay J.-né Szt. László-tér 2, **Bistrița:** Bernad Potosman Ungureasca 17, Tutungerie Lemnelor 15, Schullerné papetărie, Tutungerie Reg. Ferd. 23, Központibank és Ker. Rt. **Satu-Mare:** Lindenfeld Testvérek Reg. Ferd. 62, Tutungerie P. M. Viteazul 24, Léway fodrász Bratianu 6, Hethy fodrász Traian 6, Cooperative de Consum Bratianu 4, Tutungerie Traian 2, Taub Tutungerie Lucaciu 10, Tutungerie Bratianu 13, Cukorka-üzlet Ștefan cel Mare 22, Tutungerie Crisan 4. **Targu-Mures:** Lakatos és Szabó könyvkereskedők, Tükör-könyvkereskedés, Izsák Lajosné Fötér, Jahn & Co. Autogarage. **Baia-Mare:** Kovács Gyula comerciant de hartie, Kovács Ferenc fodrász, Pintér F. fodrász, Suba János fodrász Hotel Sft, Ștefan. **Sighetul-Marmatiei:** Buffalo-Büffe Fötér 20, Weisz Tutungerie, Tutungerie Fötér 13. Stöckel fodrász Fötér 12, Kaufman Sándor comerciant de hartie. **Timisoare:** Richard Fischhoff Tutungerie Parcul Sendier **Careii-Mari:** Taub-tőzsde, Mihalca Joan fodrász Fötér 14. **Simleul-Silvaniei:** Lázár könyvkereskedés. **Beius:** Ordentlich Adol. **Brașov:** Elekes-hírlapiroda. **Iibou:** Gyarmathy Gábor fodrász. **Tasnad:** Özv. ifj. Antal Imréné tőzsde. **Aiud:** Cirner-hírlapiroda, Alsófehérv. Takarékpénztár, „Hangya“ szövetkezet. **Reghinul Sasesc:** Pascu Mihai fodrász. **Odorheiu:** Ifj. Pászior Ferenc fodrász P. Maria. **Targul-Sacnesc:** Kovács-hírlapiroda, Dávid Antal comerciant. **Cristurul-Sacnesc:** Szemerjay Károly könyvkereskedő. **Covasna:** Magyary Rezső divatruház. a. **Hida:** Középszolnok-megyei Takarékpénztár fiók. **Dicioșanmartin:** Bilka Fülöp Str. M. Viteazul 52. **Huedin:** Vass János igazgató. **Gheorgheni:** Tepeius János kereskedő. **Uioara:** Till-cukrászda. **Vintul de sus:** Nevelics S. **Arad:** Schwartz Ödönné P. Plevnie 5, Ritter Mihai Bratianu 8. **Teaca:** Molnár István jb. tisztviselő. **Dej:** Nagy Lajos kereskedő. **Ilia:** Goró Ferenc földbirtokos. **Orastie:** Berivoy L. földb. **Gherla:** Ker. Bank Rt, Keresztes Jenőné. **Iernut:** Katona János. **Țaga:** Ref. Ielkési hivatal. **Vulcan:** Borbély Gheorghe subof. **Ibasfalau:** Szakál M. „Vulcan“ Soc. An. director. **Alba Iulia:** Kolozsvári Takarékpénztár fiók. **Turda:** Tordaaranyosvm. Takarékpénztár fiók, dr. Csutak P. Reg. Maria 11. **Zalau:** Seres Samu. **Releag:** Hirsch Lázár. **Beclean:** Novelly Sándor. **Sibiu:** Bergles fényképész Reg. Ferd. 9.

Sorsjegyek Clujon utolsó napig, vidéken 1926 év július 10-én este 8 óráig árusítatnak

Postai rendeléseket 109 lei 25 bani előzetesen beküldött összeg ellenében a sorsolást rendező: Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezete Cluj, P. Cuza Voda 10. eszközöl. Legutolsó postázás, tekintettel arra, hogy a huzás július 15-e délután 3 óra, ugyanaznap reggel 8 órakor. Sorsjegyek utolsó napig rendelhetők.